Ára: egy és fél dinár

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam | Subotica, KEDD, 1923 október 16. | 282. szám

Megjelenik minden reggel, ünnap után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-ulica 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-ulica 1 (Lolbach-palota)

Politika a kulturával

A *Bácsmegyei Napló* mai számának belpolitikai rovata arról számolt be, hogy a kormány milyen bravuros ötlettel teszi tönkre Korosecot szükebb hazájában. Korosec ugyanis Radics emigrálása után olyan magatartást mutatott, mintha ki akarna lépni a passzivitásból s személyi és tárgyi engedmények ellenében hajlandó lenne a kormány támogatására is. Korosec el is jött Beogradba, tárgyalt is hol közvetlenül, hol hirvivőkkel heteken keresztül a kormánnyal és a kormánymegbizottakkal, de olyan követeléseket támasztott, melyeknél a kormány olcsóbban is meg tudta szerezni a kisebb pártoktól a parlamenti többséget. Szlovénia németjeit a vallás közössége s a mentalitás hasonlósága Korosec táborába vezette. Meg kellett tehát mutatni a szlovéniai németeknek, hogy mit ér nekik, ha Korosecet támogatják a kormányt támogató Német Párt helyett. Meg kell mutatni Szlovénia németjeinek, hogy amit a nagy Korosec nem tudott elérni a kormánynál, azt elérte a kis *Német Párt:* — a szlovéniai középiskolák német osztályainak megnyitását. Korosec most szétpukkadhat mérgében, a kormány a Német Párt intervenciójára valósitotta meg a szlovéniai németség követelését.

Milyen kár — mondjuk mi önzetlen irigységgel — hogy nincs a kormánynak olyan ellenfele, a kit meg lehetne bosszantani a vajdasági magyar iskolák fentartásával. Milyen kitünő alkalom nyilnék arra, hogy a magyar osztályok megnyitásával a kormány borsot törjön politikai ellenfelének orra alá. A Vajdaságban ugyanis — mondja a hirforrásunk — a kormány az iskoláztatás terén nem fog hasonló intézkedést tenni, mert itt ennek az intézkedésnek nem lenne meg ez a politikai hatása. Pedig milyen kitünő mód lenne Pribicsevics megbosszantására, ha megnyitnák a sombori magyar középiskolát. Hogy prüszkölne Davidovics Ljuba, hogyha a kormány visszaállitaná Somborban a magyar gimnáziumot. Hogy lógatnák az orrukat a Radics-párt vezetői, ha a vajdasági magyarság és németség megkapná nyelvi követeléseinek teljesitését. Hogy pukkadna az egész demokratapárt, ha a magyarokra és németekre is kiterjesztenék az agrárreform áldását. Milyen rossz napja lenne Proticsnak is, ha megvalósitanák az alkotmánynak mindazt az elvi deklarációját, mely [illegible] szabadságot és jogegyenlőséget ad a nemszlováknak is. A politikai [illegible]vetéseknek e biztosan ható módjait, ime, önzetlenül fölajánljuk a kormánynak. Csak arra kérjük, próbálja ki őket, higyje el, biztosan hatnak. Ha a szlovéniai német állampolgárok csak azért kapnak német iskolákat, hogy elmenjen a a kedvük Korosec támogatásától, talán kaphat a vajdasági magyarság és németség is magyar és német iskolákat, hogy megjőjjön a kedve a kormány támogatására. A hivek megnyerése s a támogatás biztositása talán ér annyit, mint az az öröm, hogy az ellenfelünknek a tyukszemére lépünk. S ha az iskolák terén tett engedményt nem sajnálja arra, hogy megbosszantsa vele a kormány politikai ellenfelét, talán arra sem kellene sajnálni, hogy a hála föloldhatatlan kötelékeivel magához kapcsolja a radikálispárt a vajdasági magyarság százezreit.

Bevalljuk, ehhez a javaslathoz a kormányzó párt politikája szolgáltatta az ötletet. Mi eddig ugy gondoltuk, hogy az iskola ügy rendezését kizárólag az emberi kultura és nemzeti müvelődés egyetemes, minden politikai törekvésen felülálló szempontjai vezethetik. Naivan s a politikában járatlanul ugy gondoltuk, hogy az iskoláztatás, a népmüveltség emelése, a népoktatás olyan egyetemes nemzeti kincsek, amiket a pártszempontok a maguk javára nem kamatoztathatnak. Belátjuk, tévedésünket s levonjuk tévedésünk konzekvenciáit. Csak arra kérjük a kormányt, mint az államhatalom kezelőjét, hogy a Vajdaságra nézve is használja fel akár fizetési, akár harci eszköznek a magyar iskolák megnyitását. Nem bánjuk, akár jutalmul, akár bosszantásul, akár fizetésül, akár elriasztásul, nem bánjuk, akármilyen okból, nem rösteljük, akármilyen céllal, csak nyissa meg a kormány a magyar iskolákat.

Lesz-e ellenzéki blokk?

Korrupciós vádakkal hangolják a koronát a radikálisok ellen
A belpolitika hirei

Politikai körökben az érdeklődés középpontjában az ellenzéki blokk megalakitásának kérdése áll. Ez a kérdés különösen a radikális pártban állandóan élénk megbeszélés tárgya. A radikális párt képviselői a nyilvánosság számára tett kijelentéseikben azt hangsulyozzák, hogy *az ellenzék tömöritésére irányuló törekvések a kormány helyzetét nem veszélyeztetik,* mert a Radics-párti képviselőknek Beogradba való utazására semmi kilátás nincs, enélkül pedig az *ellenzék gyenge a kormány megbuktatására.* A radikálisok véleménye szerint az egyes ellenzéki csoportok közt olyan nagyok az ellentétek, hogy azok szinte lehetetlenné teszik az együttmüködésre a közös plattform létesitését. Emellett egész biztosan számitanak a radikálisok a Német Párt és a dzsemjet támogatására.

E bizakodó kijelentések ellenére mégis meglehetős izgalom uralkodik a radikális képviselők közt. Egyes jelekből ugyanis arra következtetnek, hogy *a radikálispárt helyzete az udvarral szemben meggyengült* és az urakodó már nem viseltetik az eddigi bizalommal a Pasics-kormány iránt. Különösen Korosecnek az udvarban tett látogatása kelt nagy nyugtalanságot ama hirek miatt, amelyek az audienciáról elterjedtek. Eszerint a király Korosecnek különösen a *korrupcióra vonatkozóan előadott panaszait* hallgatta nagy érdeklődéssel.

Protics Sztojánnak legutóbbi nyilatkozata, amelyben szintén a korrupcióról nyilatkozott és különösen a jelenlegi kormányzatot vádolta meg a korrupcióval, szintén mély hatást váltott ki a radikális pártban.

Az ellenzéki pártok körében nagyobb bizalommal néznek az egységes front megalakitására irányuló tárgyalások elé. Különösen a demokrata pártban észlelhető bizakodó hangulat, amit a demokrata sajtó hangjából is meg lehet állapitani. Egyébként a demokratapárt október 19-ikére egybehivott főbizottsági ülésén fog ismét foglalkozni a többi ellenzéki pártokkal való tárgyalások kérdéséről és ezen az ülésen fogják a parlamenti tisztségekre való jelöléseket is megejteni. Hir szerint a parlament elnöki állására *Lukinics* Edót, a parlament volt elnökét, vagy *Pesics* Dragutint fogják jelölni. Erre vonatkozólag azonban pozitivumot nem lehet tudni.

Csimics zagrebi helytartó Beogradban

Dr. *Csimics* zagrebi királyi helytartó hétfőn Beogradba érkezett. Látogatása elsősorban a tisztviselőknek az uj törvény szerint való beosztásával van összefüggésben. Ebben az ügyben a helytartó több minisztert fölkeresett. Látogatása során politikai jellegü megbeszéléseket is folytatott és referált a horvát blokkban uralkodó helyzetről, különösen a Radics-párti képviselők magatartásáról a beogradi utazásukra vonatkozólag.

Mint értesülünk, dr. Csimics információi szerint nincs kilátás arra, hogy a Radics-párti képviselők Beogradba utazzanak, mert semmi okát sem látják annak, hogy eddigi taktikájukat megváltoztassák.

A minisztertanács ülése

A minisztertanács hétfőn este hat órától kilencig ülést tartott, amelyen folytatták a tisztviselőtörvény alapján, a tisztviselőknek az uj rangosztályba való beosztásukat.

A külföldi követek Nincsics külügyminiszternél

Nincsics külügyminiszter hétfőn délelőtt fogadta a külföldi diplomácia tagjait. A külügyminiszternél megjelentek az albán, csehszlovák, angol, amerikai követek. Ez alkalommal *Seba* beogradi csehszlovák követ szóbahozta a beogradi sajtó támadásait Csehszlovákia ellen a csehszlovák kormány gazdasági politikája miatt. A támadások, — a követ szerint, — teljesen jogtalanul érték Csehszlovákiát.

A horvát Zajednica nem adja föl eddigi taktikáját

A horvát Zajednica ülésén, mint Zagrebből jelentik, elhatározták, hogy nem változtatják meg a párt eddigi taktikáját, továbbra is teljes erővel támogatják a föderalista blokkot. Az ülésen élesen elitélték a pártból kilépett *Surmin Devsman* szerkesztő és dr. *Drinkovics* képviselő külön akcióját a Beogradhoz való közeledés érdekében. A párt, mint az ülésen kijelentették, nem tekinti már őket tagjainak.

Az ugynevezett horvát középut pártja, mely a zagrebi kongresszus hiveiből alakult, még ez év őszén uj értekezletre akarja összehivni az ország intellektuljeit. A párt lapja, a *Slobodna Tribuna* ezzel kapcsolatban megtámadta ugy Pasics miniszterelnököt, mint az önkéntes emigrációban élő Radicsot, valamint azokat a politikai csoportokat is, amelyek a mérsékelt irányhoz tartoznak ugyan de semmit sem tesznek az ország konszolidációja érdekében.

Sándor király még az ősszel Párisba utazik

Clement beogradi francia követ tudvalevően Párisban tartózkodik. Utazása hir szerint részben a 300 millió frankos kölcsön ügyével van összefüggésben, részben Sándor király párisi látogatásával, a mely a trónörökös keresztelője után fog megtörténni. A francia hivatalos körök rendkivül meleg fogadtatást készitenek elő Sándor király részére, akinek utját a szintén Párisban tartózkodó Jankovics Velizár közlekedésügyi miniszter készit elő.

Hat kiló higanyt

loptak el a budapesti egyetemről

A kár harmincötmillió korona

Budapestről jelentik: Dr. *Rybár* István egyetemi tanár, a Pázmány Péter Tudományos Egyetem I. számu fizikai intézetének vezetője följelentést tett a főkapitányságon, hogy intézetében régebb idő óta egymásután tünnek el értékesebb laboratóriumi müszerek.

Az utóbbi napokban eltünt *hat kilogramm higany* és egy hét milliméter hosszu platina rud. Amikor erre az intézet vezetője rájött, azonnal átvizsgálták a leltárt és kitünt, hogy ezenkivül *több millió korona értékü gépalkatrészek és laboratóriumi eszközök hiányoznak* és a könyvtárból mintegy hatvan darab, igen nagyértékü tudományos könyv tünt el.

A kárt még mai értékében nem állapitották meg, de hozzávetőlegesen is harmincöt millióra rug. A lopásokat csak a szolgaszemélyzet követhette el. A rendőrség megindította a nyomozást.

Nem értesitik az adózókat

mennyi adót kell fizetniök

Néhány hónap óta folynak Szuboticán a vagyon és a hadiadókivetések. Tegyük mindjárt hozzá, hogy az adókivető bizottságok általánosságban a kincstár és az adózók érdekeit igyekeznek összeegyeztetni s az adózó felek, ha nincsenek is tulságosan megelégedve a kivetett adók mennyiségével, de nagyobb panaszok nem hangzanak el s az az elkeseredés, amely a javaslatok nyilvánosságra hozatala után Szuboticán elfogott mindenkit, jó részt enyhült.

Sérelmezik és joggal sérelmezik azonban az adózók, hogy a hónapokkal ezelőtt kivetett és megállapitott adók összegét még eddig egyetlen adókötelessel sem közölték. Az adókivető bizottság megállapitja az adóalapot, s a tárgyalás befejezésekor közli is ezt a féllel, de irásbeli értesitést még senki sem kapott, senki sem tudja hivatalosan, hogy mennyi adót számitottak ki részére az adóalap után, nem tudja ellenőrizni, hogy történt-e tévedés és képtelen a kivetés ellen jogorvoslattal élni.

A további veszedelme az értesitések elmaradásának, hogy az adóhivatal — szokás szerint — egyszerre s egy összegben követeli az adót, vagy egy-két hónap halasztást ad. A mai abnormis pénzviszonyok mellett pedig szintén képtelenség lesz Szuboticán azt az összeget előteremteni, amit az utólag kivetett hadiadók fejében követelnek az adózóktól.

A szuboticai pénzintézetek amugy is képtelenek a hiteligényeket kielégiteni. A nagy pénzhiány, amely az egész világon érezhető, Szuboticán éppen azért olyan katasztrófális, mert a pénzintézetektől is most követelik be az 1918—1922 évekre a vállalati adót s 1918—1920-ra a hadinyereségadót, a bankok tehát tőkéiket kénytelenek a saját adójuk fizetésére felhasználni, s nem állithatják az ipar és kereskedelem szolgálatába. Ha az adózóknak a hadiadók fizetéséhez szükséges összegeket is egyszerre kell elvonni a forgalomtól, akkor olyan válság rázkódtatja meg a szuboticai gazdasági életet, amit alig lehet majd kiheverni.

Miért szüntették meg a szuboticai agrárhivatalt?

Panaszok és kifogások merültek fel a hivatal müködése ellen

Mint már megirtuk, a szuboticai agrárhivatalt az agrárminisztérium megszüntette s teendőinek elvégzését a novisadi agrárhivatalra bizta. Ez az intézkedés egész váratlanul történt. Szó volt ugyan már régebben a szuboticai agrárhivatal megszüntetéséről, de azt jóval későbbre várták. Az agrárhivatal feloszlatását hir szerint azok a kifogások és panaszok siettették, amelyek a hivatal müködése ellen felmerültek. Állitólag a vajdasági radikális képviselők is *a szuboticai agrárhivatalt tartják elsősorban felelősnek azokért a károkért, amelyeket az agrárreform helytelen végrehajtása a Vajdaságban okozott.*

Szubotica város harca az agrárhivatallal

Nemcsak a magánosok, hanem a hatóságok is elégedetlenek voltak az agrárhivatal müködésével. *Szubotica város tanácsa is több izben emelt panaszt az agrárminisztériumban a hivatal szabályellenes ténykedései miatt.* Szubotica város és az agrárhivatal között az ellentétek az évek folyamán formális harccá mélyültek ki. A feszült viszony legsulyosabban a tavalyi agrár-revizió alkalmával nyilvánult meg, amikor *a határidő eltelte után foganatositott revizió a városnak sulyos anyagi veszteséget jelentett,* mert a már bérbeadott városi földeket is igénybe vette a hivatal és igy a városnak mintegy nyolcmillió koronát kitevő bérösszeget kellett a bérlők részére visszafizetni. A földeknek a tavaszi mezőgazdasági munkálatok megkezdése után történt kiosztása pedig elmérgesitette a helyzetet a régi bérlők és az uj tulajdonosok között.

Földosztás — politikai érdemekért

Sok panasz merült fel az agrárhivatal ellen legutóbb azért is, mert *a választások után sok helyen politikai érdemek jutalmazására használták fel az agrárreformot.* Az ellenzéki pártok már régebben kifogásolták, hogy a szuboticai agrárhivatal sok helyen nem juttatta földhöz azokat az igényjogosultakat, akiket politikailag megbizhatatlannak minősitettek, ezzel szemben egyes pártérdeket szolgáló igénylőknek a szokottnál több földet juttatott. Vizsgálatra az ilyen ügyekben nem került sor és igy nehezen állapitható meg, hogy mennyi igaz ezekből a panaszokból, de legutóbb már néhány vajdasági radikális képviselő is az agrárhivatal ellen fordult.

Értesülésünk szerint legutóbb, a mikor a mintagazdaságok tervbevett felosztása miatt a vajdasági radikális képviselők a kormány agrárpolitikája ellen fordultak, szóba kerültek a szuboticai agrárhivatal elleni kifogások is és több képviselő tette szóvá, hogy *az agrárhivatal nagy részben felelős az agrárreformnak a Vajdaságban okozott gazdasági káraiért.* A hivatal sokszor önkényesen és az agrárminisztérium rendeleteinek figyelmen kivül hagyásával végezte a földosztást és ezáltal gyakran nagyobb károkat okozott, mint amennyit a földigénylőknek használt. Az agrárhivatal minden tekintet nélkül járt el a szekvesztrált birtokok ellen is. Ezért több oldalról merült fel az a kivánság, hogy vagy szüntesse meg a kormány a szuboticai agrárhivatalt, vagy rendeljen ki más vezetőket az élére.

Ezek a folytonos panaszok birták a kormányt arra az elhatározásra, hogy a szuboticai agrárhivatal müködését rendelettel beszüntesse.

Titokzatos gyilkosság

egy beográdi szállodában

Beogradból jelentik: Hétfőn hajnalban két órakor a beogradi Pallas-szálloda 48. számu szobájában titokzatos büntény történt. Tizenkét napja lakott a szállodában *Idelli* svájci kereskedő és *Carlier* francia kapitány, akik együtt érkeztek meg Beogradba, *közösen vették ki a szobát, ahol nagyon visszavonultan éltek és állandóan együtt voltak.* Semmi olyan jel nem volt tapasztalható, mintha a két külföldi vendég ellenséges érzülettel viseltetett volna egymás iránt.

Az idegenek szobájában hétfőn éjjel két órakor *egyidejüleg két lövés dördült el.* A szálloda személyzete azonnal berontott a szobába, a hol borzalmas kép tárult a szemük elé. Levetkőzve, a földön feküdt véresen *Carlier* kapitány, mig a svájci kereskedő sulyosan megsebesülve az ágyban feküdt. *Mindkettő kezében revolver volt.* A sulyosan sérülteket azonnal kórházba szállitották, a svájci kereskedő állapota azonban olyan sulyos, hogy életbenmaradásához nincs remény, mig a francia kapitány valószinüleg megmenthető lesz.

Eddig egyik áldozatot sem lehetett még kihallgatni, a rendőrségnek helyszini vizsgálata szerint azonban az együttes öngyilkosság kizártnak látszik. Sokkal valószinübb, hogy *a két szerencsétlen egyidőben egymásra lőtt.* Az a gyanu, hogy *a két férfit beteges vonzalom füzte egymáshoz,* de az sincs kizárva, hogy *büntény történt,* ami csak a francia kapitány kihallgatása után fog kiderülni.

Egy skatulya gyufa

Irta: Balass Sándor

I.

Miska szivaros-gyerek volt egy étteremben és délután bevásárolt a rendes trafikjában, hogy estére minden legyen. A főpincér adott rá pénzt, övé is a haszon, neki csak kevéske és legfeljebb a külön borravaló jut, ami egyre ritkább, hiszen amugy is rettentő drága a füstölni való. Odahaza aztán fölbontotta a csomagot, szépen berakta a ládájába, fajta szerint a maga rekeszébe, a gyufával azonban még különismanipulált. Mindegyik skatulyából kivett néhány szálat és az összegyüjtött üres skatulyákat — kettőt-hármat — megtöltötte velük. Ez egészen az ő haszna volt és azért erre különös gondot forditott. Sajnos, ma már csak egészen kivételesen vesznek az emberek gyufát, a legtöbbnek a zsebében ott van az öngyujtó, akinek nincs, az meg a szomszédjáéról gyujt rá. Szabad kérem, — szokták mondani csucsoritott szájukban a cigarettával és Miska ilyenkor ugy érezte, mintha őt lopnák meg.

II.

— Tessék parancsolni, — mondta Miska, ahogy a zsufolt kávéházban odafurakodott egy elegáns ur asztalához, aki messziről integetett neki és letett az asztalra egy skatulya gyufát. Az fizetett, rágyujtott és két ujja közt forgatva a skatulyát, tovább beszélgetett a mellette ülő hölggyel. Valaminek a szükségéről meg akarta győzni, de az lesütött szemmel enyhén tiltakozott.

— Nem, nem, mit gondol, sohasem mernék többet az uram szemébe nézni — suttogta — és többet ilyent ne is mondjon, mert akkor nem leszünk jóbarátok.

— Hát egy séta a Városligetben, — inditványozta a férfi — ott most kevesen járnak és mégis csak jobb, mint ebben a füstös kávéházban.

— Jó, azt nem bánom, — és már fel is keltek és mentek. A gyufát ott feledték az asztalon.

III.

A szomszéd asztaltól ekkor átnyult egy kéz és a gyufát szó nélkül zsebrevágta. Nagyhaju, sötétnézésü fiatal piktor volt, egyedül a sok ujság között, aki itt a megrendelőjét várta. Itt adtak egymásnak találkozót, de elmult öt óra, hat óra és az illető nem jött. Kicsiny vigasz volt a talált gyufa, melynek kedvéért pipát halászott elő és bodor füstbe fujta utálatát a takarékpénztári vezérigazgatók ellen.

— Kell is ezeknek müvészet! Megijedt a képektől, amiket tegnap mutattam neki. Tulmodernek! Majd lefesteti magát holmi agg kenguruval, aki erszényében szirupot hord, hogy aztán bankóval töltse meg. Az kell nekik, limonádé, nem müvészet! A, alázatos szolgája, igazgató ur! Igen, már négy óra óta. Ó, nem tesz semmit . . . Parancsol rágyujtani? . . .

IV.

A skatulya másnap véletlenül a vezérhez vándorolt, akinek szabad volt festés közben rágyujtani, hogy mérsékeltebben unatkozzék. A festő látta, de nem szólt, majd beszámitja a kép árába. A vezér pedig négy órakor szaladt be a takarékba.

— Mancika, jöjjön csak, — mondja kérem, mi ez? Megnézte ennek a Svarcnak a folyószámláját, hogy azt irja ide: kiadható? Nem? Hátha tartozik és mi akkor nem adjuk ki a részvényeit . . . Tartozik? Na látja! És mikori valutában? . . . Látja, kérem . . . most megérdemelné, hogy megszidjam . . . tegye be az ajtót . . . na, ne féljen, gyermekem, nem szidom meg . . . üljön le . . . Szokott cigarettázni? Gyujtson rá. Tessék . . . van itt tüz, kérem . . . nem vagyok én olyan öreg . . .maga derék kislány . . . a szüleinél lakik? . . . ó, akkor nem látogatom meg, hanem egyszer . . . egyszer elviszem magát uzsonnázni, jó? . . . derék kislány... csak ezt a rózsaszinü pofikáját . . . majd legközelebb a száját, jó? . . . Most menjen, Mancika, vigye el ezt a cigarettát, még, ezt is, mind, a gyufát is, minden a magáé, de aztán legyen jó, Mancika, igen? . . .

V.

Mancika meggyujtotta a gázat a vacsorája alatt, kivasalta a holnapi bluzát és hamar lefeküdt. Ragyogó álmok tartották ébren. A vezér őfeléje forditotta ragyogó ábrázatját. Már feszült lábán a selyemharisnya, látta magát autóban, szinház, uzsonna. És az az undok kopasz fej a kebelén, amint a vérét szivja? Eh, majd nem néz oda, ő tovább is Ferit fogja szeretni és Feri nem fog tudni róla. Cigarettára gyujtott a sötétben.

— Mi az, mit csinálsz fiam? — kérdi tőle az anyja fáradt, beteges hangja.

— Semmit. Cigarettázom, — mondotta, de olyan hetykén és kurtán, hogy az anyja nem merte tovább kérdezni. Családfentartó, tisztelni kell. Az, sokkal inkább, mint a szegény öreg nyugdijas, aki itt a szomszéd ágyban horkol, vagy a Jancsi, aki valami éjjeli mulatóhelyen ruhatári alkalmazott.

Mancika a cigarettától még éberebb lett, melege volt és az ablakhoz ment, lebámulni az udvar sötétjébe. Majd nemsokára vége lesz az udvari lakásnak, mert az öregeket is elviszi innen, valami jó egészséges helyre, nem nekik való.

Megint rá akart gyujtani, de a skatulyában nem volt több egy szál sem. Visszabujt az ágyba és az ágyból ügyes hajitással kidobta az üres skatulyát az ablakon. Az nagyot puffant az udvar aszfaltján az éjszaka csöndjében, azután ujra elhallgatott minden. Szegény csacsi Mancika elaludt.

Reggel az udvaron végigmen[illegible] Pista, aki szintén szi[illegible] varosgyerek volt, de egy másik kávéhá[illegible]ban és meglátta a skatulyát. Fölvette [illegible] rázta, látta, hogy üres. N[illegible] egész ép, — zsebrevágta h[illegible] legközelebb m[illegible] gyufával.

Ujságiró-nap lesz október hó 21-én

Országos gyüjtés az ujságirók nyugdij-alapja javára

Az országos ujságiró egyesület október 21-én, vasárnap az egész országban ujságiró-napot rendez, amellyel nagyarányu akció indul meg az ujságirók nyugdijalapja javára. A nyugati államokban már régen rendezve van az ujságirók nyugdijkérdése, Jugoszláviában azonban a sajtó munkásai a köz érdekében eltöltött harcos és munkás élet után a legteljesebb bizonytalansággal nézhetnek az öregkor napjai elé. A Jugoszláv Ujságiró Egyesület nem akar könyöradományokat gyüjteni, azonban apellál mindazokra, akiknek az érdekeit a sajtó az év minden napján szolgálja, az egész társadalomra, hogy tegye meg kötelességét az ujságirókkal szemben és támogassa a létesülő nyugdijalapot.

A szuboticai ujságiró-szekczió hétfőn délután megtartott ülésén foglalkozott a szuboticai ujságiró nap kérdésével és elhatározta, hogy *Szuboticán is nagyobb arányu társadalmi akciót indit meg a nyugdijalap érdekében* és elsősorban a pénzintézetekhez, gyárakhoz, kereskedőkhöz, és gazdákhoz fordul támogatásért. Ezenkivül október 21-én a szuboticai kávéházakban, éttermekben, mozgófénykép-szinházakban és más nyilvános helyeken az árakhoz hozzászámitott jelentéktelen hozzájárulással fogja a szórakozó közönség adakozó készségét igénybe venni.

Az ujságiróktól eddig csak a közönség kért szivességet. Most az egyszer az ujságirók kérnek nyugdijalapjukra adományokat. Hihetőleg ez a kérés minél szélesebb rétegekben fog visszhangra találni.

Halálos autószerencsétlenség

Egy beográdi bank igazgatója meghalt, a külügyminisztérium osztályfőnöke sulyosan magsérült

Novisadról jelentik: Vasárnap délután három és négy óra között *Dobanovce* község közelében sulyos autószerencsétlenség történt, amelynek egy halott és egy sulyos sebesült áldozata van.

A tragikusan végződő autókirándulásról a következőket jelentik:

Dr. *Milin* Jován, a beogradi Slovenskó Banka vezérigazgatója és dr. *Misetics* Stévó külügyminiszteri osztályfőnök vasárnap délután autókirándulást tettek Zemunba. Az uton előttük haladt *Pasics* Rada, a miniszterelnök fiának autója, aki családjával együtt utban volt Novisadra. *Milinék* autója közvetlen *Pasics* Rada autóját követte és igy haladtak *Dobanovce* község határáig, ahol egy fordulónál *Pasics* Rada autója nagy előnyhöz jutott.

Milin Jován igazgató utol akarta érni Pasics autóját, maga ült a soffőr helyére és átvette a gépkocsi vezetését. A 85 kilométer sebességgel rohanó autó átrobogott Dobanovce községen és a falun [illegible]tul a hidhoz ért, amely a Száv[illegible]ba ömlő csatorna fölött vez[illegible] A hid előtt az autó a sáros [illegible] megcsuszott és teljes [illegible] gódott a hid gerendá- [illegible] veszteség [illegible] Az [illegible] Vajd[illegible] lendülettől az autó két [illegible]sa és a soffőr [illegible]pültek a kocsiból és belezuhantak az inkább sárral, mint vizzel telt csatornába. Legszerencsétlenebbül *Milin* igazgató esett, aki a csatorna közepébe esett, s nyomban elmerült a folyékony sárban. *Misetics* is belezuhant a sárba, de olyan helyre esett, ahol a csatorna nem volt mély. A soffőr csak kevéssé sérült meg, saját erejéből kimászott a csatornából, kétségbeesetten kiáltozott segélyért. Kiáltásait meghallották a környéken dolgozó munkások, akik nyomban a szerencsétlenség szinhelyére siettek. Először a sárral küzködő *Misetics* Stévó osztályfőnököt mentették ki, azután a csatorna sarában elmerült *Milin* Jován igazgatót emelték ki. *Milin* már halott volt, belefulladt a sárba.

A hullát még vasárnap a dobanovcei temetőbe vitték, ahol felravatalozták. Miseticset sulyos betegen Beogradba vitték.

A tragikus véget ért *Milin* holttestét hétfőn Dobanovcéről Beogradba szállitották.

Fosztogatások a Ruhr-vidéken

Általános az elkeseredés a drágaság miatt

Vasárnap ismét válságos és izgalmas napja volt Németországnak az egyre fokozódó drágaság miatt. A nagyobb városokban a munkásság és a munkanélküliek tüntetéseket rendeztek, amelyek nem mindenütt folytak le simán. Különösen a megszállott területeken öltöttek a drágaság elleni tüntetések veszedelmes méreteket és több helyütt fosztogatásokra, a rendőrséggel véres összeütközésekre került a sor. A nyugalmat a rendőrség a legtöbb helyen csak hosszas harcok után tudta helyreállitani.

A Majna melletti *Frankfurtban*, a régi városrészben, *a tüntetők kifosztották* az élelmiszerüzleteket. *Höchstben* szintén fosztogatások voltak, amiknek a francia megszálló csapatok vetettek véget. A katonai parancsnokság este 8 órától általános záróráit rendelt el. Itt a lakosság kövekkel megtámadta a rendőrséget, mire a rendőrök fegyverüket használták. Az összeütközésnél *egy asszony és egy munkás meghalt,* hárman sulyosan és sokan könnyebben megsebesültek. *Kreuznachban a franciák kihirdették az ostromállapotot.*

Lipcsében a munkanélküliek kifosztották a vásárcsarnokot. A rendőrség már későn érkezett és a támadók közül senkit sem tudtak elfogni. *Düsseldorfban* több élelmiszernagykereskedést fosztottak ki és az árukat zsákszámra hurcolták el. A rendőrség a fosztogatók tulereje miatt teljesen tehetetlen volt és a rendőrök működése csak arra szoritkozott, hogy a már kifosztott üzletekbe őrségeket állitottak.

Berlinben az állami kenyérellátást beszüntették. A pékek szövetsége négy font sulyban egységes lisztkeverékből fogja egy tipus szerint október 15-ikétől kezdve a kenyeret előállitani, amelynek árát *480 millió márkában* állapitották meg.

Németország bejelentette az államcsődöt?

Londonból jelentik: A *Daily News* berlini tudósitója jelenti lapjának, hogy dr. *Stresemann előre jelzett jegyzékében Németország államcsődjét közli a jóvátételi bizottsággal. Egyben kéri a szövetségeseket, hogy tömeggondnokot nevezzenek ki az ügyek likvidálására.* A Jóvátételi Bizottság azután önként állapitsa meg, hogy Németország minő fizetéseket teljesithet.

A vajdasági radikális képviselők agrárreform-tervezete

Megjelent Lalosevics Jocó elaboratuma — Elismerik a nemzetiségiek földhöz való igényét

A parlament őszi ülésszakán a legelsők közt fogja tárgyalni az *agrárreform-törvényjavaslatot.* A kormány javaslatát még *Miletics* Krszta volt agrreform-miniszter készitette el és azt *Szimonovics* jelenlegi agrárreform-miniszter is magáévá tette. A radikálispártban — mint ismeretes — éppugy, mint az ellenzéki pártokban, *nagy ellenzésre talált a kormány törvénytervezete* és ezért a vajdasági radikális képviselők megbizták *Lalosevics* Jócó zombori képviselőt, hogy *ellenjavaslatot dolgozzon ki. Lalosevics* nemrégiben elkészült munkájával és azt nyomtatásban megküldötte politikai barátainak tanulmányozás végett.

Lalosevics törvénytervezete a kormány javaslatával szemben *sok lényeges eltérést tartalmaz* és az agrárreform kérdését a gyakorlati életnek és az általános érdekeknek megfelelőbben oldja meg. A legszembeötlőbb különbség a két javaslat között, hogy az agrárreform terén felmerülő vitás ügyeket *Lalosevics* képviselő tervezete *a külön felállitandó agrárbiróságok hatáskörébe utalja,* ami kellő garanciát nyujtana a vitás kérdések törvényszerü és igazságos elintézése tekintetében. Az eddigi gyakorlat szerint ugyanis az illetékes agrárhivatal és legfelsőbb fokon az agrárreform-minisztérium döntött a vitás ügyekben. Az uj javaslat szerint minden törvényszék mellett *öt tagból álló agrárbiróság* működnék, amely három hivatásos biróból, továbbá egy földbirtokos és egy földnélküli földmüvesből állana. Ezeknek delegálása az esküdtszéknek megfelelően egy állandó listából való sorsolás utján történnék. E biróságok hatásköréről és működéséről a javaslat részletesen intézkedik.

A miniszter javaslata szerint, a melyet annak idején részletesen ismertettünk, *a földosztásban csak a szerbek, horvátok és szlovének részesedhetnek,* vagyis a nemzetiségeket teljesen kizárja a miniszter tervezete az alkotmány erre vonatkozó rendelkezései ellenére. *Lalosevics* javaslata nem esik bele ebbe a hibába, a második paragrafus második bekezdése ugyanis ugy szól, hogy *a rendelkezésre álló föld szétosztandó az S. H. S. királyság azon polgárai között, akik foglalkozásukra nézve földmüvesek és vagy egyáltalán nincs földjük, vagy nincs megfelelő mennyiségben.* A javaslat harmadik szakasz ugyan azt mondja, *hogy nem kaphat földet az, aki nem születése szerint polgára az S. H. S. királyságnak* — kivéve a repatriált szlávokat. Ezzel a kissé homályos szakasszal, ha rosszakaratuan magyarázzák, *esetleg illuzóriussá lehet tenni a nemzetiségek földhöz való jogát.*

Ujitás a javaslatban, hogy nemcsak a faluk földmüves lakosainak, hanem *a városokban élő ipari munkásoknak is biztosit földet kisebb mértékben, az élelmezésük feljavitására,* sőt kiterjeszti a földigényt azokra a községekre is, amelyeknek nincsen megfelelő közlegelőjük.

A javaslat nagybirtoknak tekinti az 52 hektárnál nagyobb birtokokat, a 3000 hektárt meghaladó birtokokat pedig latifundiumoknak minősiti.

A javaslat szerint az agrárminiszter *felmentheti a kisajátitás alól azokat a birtokokat, amelyeknek jövedelméből jótékonysági és kulturális intézményeket tartanak fönn.*

A nagybirtok megváltásáról szóló szakaszok szerint *a megváltási árat nem a háboru előtti értékben, hanem a megváltott földbirtok valóságos forgalmi értékében állapitják meg* olyképpen, hogy alapul veszik a birtok tiszta hozadékát s ezt 4% kamatláb mellett tőkésitik. A föld tulajdonosai a megváltási árat gabonára szóló kötvényekben kapják meg. A megváltási ár 25%-ig progresszív kulcs szerint a telepitési alap javára fizetendő.

Ujitása a javaslatnak az is, hogy eszerint *a telepesek nem kapják ingyen a földet,* hanem 50 éven keresztül fizetendő részletekben annak mai lényeges értékét kell megfizetniök. *Csak a dobrovoljacok kaphatnak ingyen földet.* A törlesztés vagy készpénzben, vagy gabonában történik.

A javaslat az állam által végzett telepitési akció módozatait is *meghatározza,* de megengedi a magántelepitési akciót is, amelynek módozatait pontosan előirja.

Bombamerénylet két római lap ellen

A fascisták politikai bosszuja

Az olasz fascisták, akik uralomrajutásuk óta ugylátszott, hogy mellőzik »elvi harcukból« a bombát, ismét ehhez az eszközhöz folyamodtak, hogy politikai ellenfeleiken bosszut álljanak. Mint Rómából jelentik, *vasárnap este három bombát dobtak a »Corriera della Sera« nyomdájára,* valamivel később pedig ugyancsak *bombát vetettek a kommunista »Avanti« nyomda-épületébe.* A bombák mindkét helyen felrobbantak és sulyos károkat okoztak, emberéletben azonban nem esett kár.

Rómában a merényletek miatt nagy az izgalom. Mindenki jól tudja, hogy *a merényleteket a fascisták követték el a két antifascista lap ellen,* azonban tartanak attól, hogy éppen ezért a hatóság nem fogja a tetteseket kinyomozni.

Az erdélyi Magyar Párt iskolapolitikája

Az erdélyi Magyar Párt — mint Kolozsvárról jelentik — legutóbbi ülésén foglalkozott a román kormány iskolapolitikájával, amely szellemében azonos a hirhedt pribicsevicsi kulturpolitikával. Az ülésen Grandpierre Emil ismertette a kisebbségi iskolák helyzetét, a pártvezetőségnek a marosvásárhelyi nagygyülés után tett lépéseit s azokat az uj rendeleteket, amelyek gyakorlatilag keresztülvihetetlen és jogilag sérelmes intézkedéseket kényszeritenek rá az iskolafentartókra. Inditványozta, hogy a párt kisérelje meg sürgősen felvenni a kormánnyal a tárgyalásokat és ezt megelőzően terjesszen föl a kormányhoz memorandumot, *amelyben ismertesse részletesen a sérelmes iskolapolitika hátrányait.* Zágoni István sürgette, hogy a *párt fektesse uj alapokra iskolapolitikáját.* Az ülés ezzel kapcsolatban elhatározta, hogy bizottságot küld ki, amely az egyházak közremüködésével *megállapitja azokat az alapelveket, amelyek szerint az Erdélyi Magyar Párt az iskolaügyekben megvédelmezheti a magyarság érdekeit.*

Visszahelyezték állásába

Noviszád helyettes rendőrfőkapitányát

A fegyelmi bizottság felmentette

Novisadról jelentik: *Gnjakics* novisadi helyettes rendőrfőkapitány fegyelmi ügyében, amely tudvalevőleg a belügyminisztérium rendeletére indult meg és amelyről a »Bácsmegyei Napló« néhány nappal ezelőtt beszámolt, befejezték az eljárást. A vizsgálat vezetésével Szlepcsevics főispán *Lakics* Jovan városi tanácsnokot bizta meg, aki a hétfőn délelőtt megtartott fegyelmi bizottsági ülésen előterjesztette a vizsgálat eredményét.

A fegyelmi ügyben a vádat dr. *Prodánovics* városi főügyész képviselte, aki ismertette a belügyminisztérium felfüggesztő rendeletét Lakics tanácsnok ismertette a vizsgálat eredményét. Ennek megtörténte után a fegyelmi bizottság meghozta határozatát, amely Gnjalics helyettes rendőrfőkapitányt felmentette az ellene emelt vád alól és visszahelyezte állásába. A határozatot *Szlepcsevics* főispán *megfelebbezte.*

Novisad közönsége megnyugvással értesült a fegyelmi bizottság határozatáról és bizik abban, hogy a belügyminisztérium is jóvá fogja hagyni az itéletet, annál is inkább, Gnjakics rendőrfőkapitány-helyettes az egész város megelégedésére végzi hivatalos teendőit.

CIRKUSZ

Vissza az egészet

A görög kormány értesitette az olasz kormányt, hogy a janinai gyilkosság ügyében a nyomozás megállapitása szerint az olasz katonai misszió gyilkosai nem görögök hanem albánok voltak, miért is....

... miért is az *Első Görög Jegyzékváltó és Leszámitoló Intézet* nyomban ülést tartott, amelyen összeállitották az olasz végtisztességi programm-megállapitó bizottsághoz intézendő válaszjegyzéket. A jegyzékben a fentebb megjelölt intézet visszakövetel mindazt az elégtételt, amit az olasz végtisztességi programm-összeállitó hivatal abban a hitben, hogy görögök követték el a gyilkosságot, a görög kormánytól kivasalt. A görög jegyzék főbb pontjai a következők:

1. A görög kormány ünnepélyesen visszaszippantja sajnálkozását a legmesszebbmenő és a leghivatalosabb formában és e célból az athéni térparancsnok fogadni fogja Olaszország meghatalmazott miniszterét a királyi palota e célra kijelölt mellékhelyiségében.

2. Az olasz kormány köteles Róma valamennyi templomában gyászistentiszteletet tartani abból az alkalomból, hogy azt az ötvenezer lirát, amelyet a görög kormány nagynehezen kiszurkolt, most vissza kell fizetni.

3. Ugyanekkor az olasz zászló tisztelegni fog az athéni helyőrség kivezényelt osztaga előtt, amely azután felvonul az olasz követség elé a kárpótlásképpen kiosztandó olasz rendjelek átvételére. Trikupisz vezér-őrmester három adag hadiékitményes makkarónit kap az olasz kormánytól a vitézségi érem szalagján.

4. A legyilkolt bizottság tagjai kötelesek három napon belül visszatérni Treversbe, ahol a legélethivebb formában visszatisztelgik a helyőrség előtt az annak idején kapott katonai tisztelgést. Az aktus alkalmával *Duse* Eleonóra szinmüvésznőnek joga van elszavalni *Ady* Endre »Halottak élén« cimü kötetét.

5. A görög kormány azért az ijedtségért, amelyet az olasz hajók megjelenése Athénben okozott, huszonhat millió drachma kártéritést követel fehérnemü-tisztitási költségek cimén Olaszországtól és ennek kapcsán Olaszország köteles a legnagyobb mértékben megsértődni azon, hogy a görög kormány ezzel a ténnyel Olaszország belügyeibe avatkozik.

6. Az olasz kormány a drachmafizetés alkalmával köteles visszalőni azt a százhat ágyulövést, amelyet annak idején a görög kormánytól megkövetelt.

7. Ezzel szemben azért a kellemetlen esetért, hogy a menykő véletlenül belecsapott az athéni olasz követség épületére kitüzött olasz lobogóba, a görög kormány hajlandó érintkezésbe lépni a görög — és a velük szoros üzleti összeköttetésben álló római — istenekkel annak elintézése céljából, hogy a paritás kedvéért Rómában viszont a görög lobogóba csapjon bele az istennyila. A görög kormány azt javasolja, hogy a görög zászlót erre az alkalomra az olasz miniszterelnöki palota egyik tornyára tüzzék ki és Mussolini véletlenül éppen az épületben tartózkodjék.

— m. d. —

A Károlyi-pör miatt jegyzék érkezett a nagyántanttól a magyar kormányhoz

Pertörlést követel a nagykövetek tanácsa

Budapestről jelentik: Az antant-államok budapesti képviselői szombaton megjelentek gróf *Bethlen* István miniszterelnöknél és átadták neki a nagykövetek tanácsának jegyzékét, amely *erélyes tiltakozást foglal magában gróf Károlyi Mihály magyarországi birtokainak elkobzása miatt.* A nagykövetei tanács jegyzéke rámutat arra, hogy az itélet, amelyet a Károlyi-pörben hoztak, nem tekinthető a független biróság befolyásmentes megnyilatkozásának, hanem *elsősorban politikum* és ezért — a trianoni békeszerződés értelmében — *pertörlést követel a vagyonelkobzási pörben.*

A budapesti sajtót *hivatalosan* nem értesitették még a nagykövetek legujabb lépéséről és ezért a *Hétfői Hirlap* a következő óvatos formában irja meg az esetet:

— A hét folyamán a nagyantant államok követei mind tárgyaltak a miniszterelnökkel. Teljesen megbizható forrásból arról értesülünk, hogy ezek a diplomáciai látogatások, amelyekről mindeddig semmiféle információ ki nem szivárgott, tulajdonképen nem jelentettek olyirányu tevékenységet, amely jelenleg Magyarország külpolitikai helyzetével összefüggésben lenne, hanem *a magyar politikában még az 1918—19-es idők alatt döntő szerepet játszó, jelenleg emigrált politikus személyével, illetőleg anyagi helyzetével voltak kapcsolatban.* Az illető emigráns csak *a közelmultban is Párisban járt* éppen ezekből az ügyekből kifolyólag.

A magyar kormány átvette a jegyzéket, de még nem történt döntés annak sorsáról, illetőleg arról, hogy milyen választ adjanak majd a nagykövetei tanácsnak.

Bethlen beszámolója genfi akciójáról

A külföldi kölcsön feltételei: koaliciós kormány, pénzügyi kontroll és az irredenta-mozgalmak leszerelése

Éles támadás a fajvédők ellen

Budapestről jelentik: A szolnoki egységespárt alakuló gyülésén, a szolnoki szinházban vasárnap délelőtt mondotta el gróf *Bethlen* István miniszterelnök nagy érdeklődéssel és régóta várt beszámolóját genfi kölcsönakciójáról s az ezzel kapcsolatos belpolitikai kérdésekről. A miniszterelnök csak nagyjából érintette a magyar politika legaktuálisabb problémáit és nem adott határozott választ a különböző oldalakról hozzáintézett kérdésekre, de abból, ahogyan megkerülte a dolgok lényegét, kiviláglik — amit a hivatalos kommünikék teljes erővel tagadtak idáig és amit Bethlen sem ismer be — hogy

a kölcsön előfeltétele a kisantant részéről az, hogy a jelenlegi magyar kormány koaliciós kabinetnek adja át helyét,

illetőleg, hogy *Bethlen liberális politikusokkal frissitse fel kormányát* és ez a balra-tolódott kormányzat garantálja *minden irredenta-mozgalom leszerelését.* Bethlen a kisantantnak ezt a kivánságát olyan formában állitotta be, hogy olyan ellenőrzésről, amely Magyarország belpolitikai szuverénitását érintené, nem folytatott tárgyalásokat, azonban *rámutat arra a körülményre, hogy lényegileg ma is koaliciós a kormányzat,* mert a kormány mögött nemcsak az egységes-párt, hanem a Vass-Huszár-csoport és a Heinrich-párt is ott állanak. Az a körülmény, hogy a miniszterelnök *éppen most* látja jónak rámutatni erre az egyébként hajánál fogva előráncigált okoskodással »koaliciónak« nevezett helyzetre, arra vall, hogy a közeli jövőben *tényleg koaliciós kormányzásra akar áttérni,* legalább is addig, amig a külföldi kölcsönt megkapja az ország. Bethlen — mint hirlik — **a koaliciós kormányba a Heinrich-pártot, az Ugron-féle pártonkivülieket és esetleg Rassayékat kivánja bevonni.**

Szolnoki beszédében is azt hangsulyozta a miniszterelnök, hogy a külföldi kölcsön érdekében *az ország egész közvéleményét a kormány háta mögé kell állitani,* mert enélkül nem lehet sikert elérni. Bethlen ezután a fajvédőket támadta, mint akik hátbatámadták a kormányt és kijelentette, hogy nem becsüli egyébként tul ennek a mozgalomnak jelentőségét, mert a Friedrich-Gömbös alakulás sem számra nézve, sem sulyukat illetőleg nem jöhet tekintetbe.

— Azzal kezdték a maguk akcióját — mondotta Bethlen — hogy azt a szinezetet keltették, mintha a kormányzó őfőméltósága titokban ezt az irányzatot pártolná, vagy legalább is vele rokonszenvezne. Én a leghatározottabban tiltakozom ez ellen a beállitás ellen és felhatalmazva *érzem* magam annak kijelentésére, hogy *a kormány a kormányzó ur őfőméltóságának teljes bizalmát birja.* Egy pillanatig sem maradna a kormány ezen a helyen, hogyha ennek a bizalomnak birtokában nem volna.

A miniszterelnök szükségesnek tartotta az antiszemitizmus kérdésére is kitérni. Ugy hidalta át azt az ürt, amely a kormány eddigi és a jövőben inaugurálandó politikája között e tekintetben tátong hogy kijelentette: *a kormány nem hajlandó keresztrelesziteni a zsidókat.*

A külföldi kölcsönről szólva bejelentette, hogy *azt hiszi, hogy az ország jó uton van ahhoz,* hogy megkapja a kölcsönt. A kölcsön felhasználásáról — ami iránt ellenzéki oldalról már többször érdeklődtek — a következő felvilágositást adta Bethlen:

— A kölcsön *nem fog a lajbim zsebébe vándorolni* sem pártcélokra felhasználtatni, hanem tisztán pénzügyi helyzetünk szanálására és hogy az államvasutaknál és más üzemeknél a szükséges beruházásokat megtehessük.

A pénzügyi ellenőrzésről kijelentette a miniszterelnök, hogy a trianoni béke értelmében

Magyarország idáig is pénzügyi ellenőrzés alatt állott,

ebben a tekintetben tehát lényeges változás nem fog történni.

Negyven tőzsdebizományost jelentettek fel a budapesti rendőrségen

Szenzációs letartóztatások várhatók

Budapestről jelentik: Az utóbbi napokban a kipattant tőzsdebotrányok csak előhirnökei voltak a megindult sorozatnak. A tőzsdei krach folytán beállott katasztrófa tovább folytatja tisztitó munkáját. *Ebbe belepusztul minden olyan tőzsdebizományos, aki a rábizott pénzekkel »in sich« spekulált.*

A közönséget rendkivül felizgatták a legutóbbi tőzsdei fizetésképtelenségek és valósággal megrohanják bizományosaikat és értékeiket visszakövetelik. A bizományosok nem tudnak a rohamnak gátat vetni, de a kifizetést sem tudják azonnal eszközölni és igy természetes, hogy a türelmetlen felek a rendőrségen tesznek följelentést. *Vasárnap és hétfőn valóságos följelentési börze volt a főkapitányság folyosóin. Körülbelül negyvenre tehető a tőzsdebizományosok száma, akik ellen két nap óta följelentést tettek.* A rendőrség minden följelentést jegyzőkönyvbe foglal és meginditja a nyomozást. A detektivcsoportok emberei éjjel-nappal munkában vannak, előállitják a tőzsdéseket és kihallgatják őket. Igen gyakran kiderül, hogy a följelentésnek semmi alapja sincsen, de *nagyon sok az olyan eset is, amikor kiderül, hogy a bizományos lelkiismeretlen spekulációja egész sor exisztenciát tett tönkre.*

HIREK

TEMETÉS

Ma láttam egy temetést. Valami tiszteletreméltó iparos halt meg, azt kisérték utolsó utjára. Négy fekete ló huzta a halottas kocsit, elől amatőr fuvószenekar gyászdalt játszott, a közönség — a halott ismerősei, barátai és hozzátartozói — a kocsi mögött lépegettek a szomoru melódia ütemére, amely lármázott, sirt és amely mindenki figyelmét a menetre forditotta. Az emberek érdeklődéssel nézték a temetést, a négy fekete lovat, a zenélő csoportot és egymástól tudakozódtak: ki halt meg, kinek szól a gyászdal, ki az, akit most kisérnek a temetőbe. Voltak olyanok, akik valami jótékonykodó, nemesszivü emberre gondoltak, mások ugy hitték egyesületi elnök, vagy disztag lehetett életében, de senki se tudta biztosan kit siratnak el a gyászolók. A szürke és áldatlan élet rangtalan katonája volt, akinek a földi közködését, dolgát, gondját kevesen ismerték, (azok, akik a kocsi mögött haladtak a bánat letargiájában) és akire most a fuvószenekar gyászdala, a pap, a négy fekete ló figyelmeztet, hogy itt élt egy ember, [illegible] dolgozott, lélekzett, [illegible] meghalt. A [illegible] egy pár percre [illegible] pontjába hozta, [illegible] szive, van tu[illegible] is és tu[illegible]

kell az embereknek. A költőket halhatatlanná üti — a szürke embert, az egyszerü polgárt kiemeli a sorból és megengedi, hogy legalább azt adhassa tudtára a világnak: voltam. Köztetek éltem, veletek együtt panaszkodtam a drágaságról, veletek együtt éltem a hétköznapok martirumait, láttam zavargó tömegeket, diszlelvonulásokat és mindent, amit láthattam azalatt a rövid idő alatt, míg a Halállal nem találkoztam. Vigasztalásnak kevés talán ez, de a Halálttól mindenesetre szép gesztus már csak azért is, mert egyformán részesit benne mindenkit, aki hozzászegődik. Amit az Élet megtagad, azt megadja. A Halál szereti az embereket . . .

—

— **Uj képviselőtestület Pancsevon.** Pancsevóról jelentik: A belügyminiszter uj nyolcvan tagu városi képviselőtestületet nevezett ki Pancsevóra, amely 54 radikális, 13 demokrata, 12 német és 1 zsidó tagból áll.

— **A robottörvény végrehajtása a Vajdaságban.** Beogradból jelentik: A belügyminisztérium rendeletet bocsátott ki a vajdasági közigazgatási hatóságokhoz, melyben felszólitotta őket, hogy a robottörvény értelmében közmunkára kötelezett lakosságról nyilvántartási jegyzéket állitsanak össze, hogy a munkákat a legrövidebb időn belül meg lehessen kezdeni. A közmunkaerőt elsősorban utak javitására fogják felhasználni.

— **Uj szláv napilap indul Szuboticán.** Október végén Szuboticán uj szláv napilap indul, amely jó hirszolgálatot szervez és radikálisan fogja képviselni a Vajdaság és Subotica összlakosságának érdekeit, pártra való tekintet nélkül. A pártokon kivül álló informativ lap az állami egységet hirdeti programmjában. A lap alapitóinak az a szándékuk, hogy az uj lap tisztán becsületes ujságirói munkát nyujtson és szigoruan tárgyilagos és pártatlan szellemü legyen. A lapot mint felelős szerkesztő Ismet *Kurtagić* jegyzi, főszerkesztője pedig a »*Nova Posta*« eddigi szerkesztője ifjabb *Stagljar* Drago lesz.

— **A novisadi járás uj főszolgabirója.** A novisadi járási központi főszolgabirói állás azóta betöltetlen, mióta *Petrovics* Milos addigi főbirót Becskerekre nevezték ki városi főjegyzőnek. Most *Popovics* Láza dr.-t a novisadi itélőtábla titkárát nevezték ki járási főszolgabiróvá.

— **Uj közvetlen vonatok a téli menetrendben.** Beogradból jelentik: A közlekedésügyi minisztérium rendelete szerint október 15-től kezdve a következő közvetlen vonatokat állitják be az egyes vonalakon: Beograd—Gyevgyelia, Beograd—Caribrod, Beograd—Prahovo, Beograd—Krusevac, *Beograd—Subotica* és Beograd—Osijek között. A zagrebi vasutigazgatóság területén: Zagreb—Beograd, *Zagreb — Subotica*, Zagreb—Ljubljana, Zagreb—Bakar között és végül *Sombor—Bród* és *Subotica—Becskerek—Vrsac* között. Az uj közvetlen vonatok forgalmát azokkal az uj német mozdonyokkal fogják lebonyolitani, amelyek már a napokban Beogradba érkeznek.

— **Ellegyzés.** Szemmary Rózsika és Andrássy Miklós, Subotica, jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

— **A pancsevói vámhivatal megkezdi működését.** A pénzügyminisztérium már régebben másodosztályu vámhivatal felállitását rendelte el Pancsevón, amely azonban hivatali és raktár[illegible] helyiségek hiányában eddig [illegible] kezdhette meg müködé[illegible] [illegible]került helyiséget szerez[illegible] [illegible]nak a volt magyar vám[illegible]tében ugy, hogy a pan[illegible] hivatal hamarosan megkezdheti müköd[illegible]

Obrenovics Sándor
a bécsi udvarhoz fordult segitségért

Petrovics Vukasin volt szerb királyi miniszterelnök emlékiratai

XII.

Sándor király kijelentette előttem, hogy el akarja bocsátani a mostani kormányt és Dimitrics tábornok elnöksége mellett uj, pártokon kivüli kormányt akar kinevezni. Felajánlotta nekem a pénzügyi tárcát. Ezért hivatott Beogradba. En kijelentettem, hogy köszönöm a bizalmat, de tárcát nem vállalhatok. Azok az okok, amelyek lemondásra birtak, még ma is megvannak. Ha most tárcát vállalnék, az annyit jelentene, hogy most már helyeslem a király házasságát. A király megpróbálta, hogy rábeszéléssel hasson rám, de hiába.

Most őfelsége a bécsi követi állással kinált meg. Ezt se fogadtam el, miután a király Ausztria-Magyarország jóindulatát eljátszotta. Két óra hosszat kapacitált a király, de én hajthatatlan maradtam és — közben dél lett — engedelmet kértem, hogy távozhassam, miután még látogatást akarok tenni a beogradi orosz követnél.

Ez nagyon meglepte a királyt. Megkérdezte tőlem, hogy mi keresnivalóm van az oroszoknál.

Kijelentettem, hogy kötelességemnek tartom, hogy az orosz követnél udvariassági látogatást tegyek, mert mi szerbek nagyon fontosnak tartjuk, hogy a cári birodalommal jó viszonyban legyünk. Ezzel elbucsuztam és az orosz követségre mentem, amely a királyi palotával szemben van. Sarikov őexcellenciája nagyon szeretetreméltóan fogadott. Elmondtam neki egész nyiltan, hogy a király uj kormányt akar alakitani és nekem ajánlotta fel a pénzügyi tárcát. Az okokat se titkoltam, hogy miért nem vállaltam a megbizatást. Sarikov megköszönte a bizalmat és kijelentette, hogy okosan cselekedtem. Azt is megmondtam, hogy a király a bécsi követi állást is felajánlotta és én azt se fogadtam el. Ezen csodálkozott.

— Önt mindenki osztrák-barátnak ismeri s ezért csodálkozom, — hogy nem fogadta el a bécsi követi állást.

— Én csakis Szerbia barátja vagyok és sohase leszek egy másik állam barátja. Aki az én hazámmal megy kéz a kézben, azt szivesen szolgálom. Ebben a pillanatban Ausztria-Magyarország politikája kedvez Szerbiának, s ezért a bécsi politika hive vagyok. Azt hiszem, hogy a közeli jövőben Oroszország még jobban fog bennünket támogatni, s akkor az Oroszországhoz való jó viszonynak leszek az ápolója.

Sarikov meg volt sértve. Kijelentette, hogy Oroszország mindig pártolta Szerbiát, s nem szükséges, hogy csak ezután vegye azt pártfogásába.

Az orosz követségről a *Stampa* szerkesztőjéhez mentem, Jasics főszerkesztőhöz, aki Szerbia legtehetségesebb ujságirója volt. A legutóbbi eseményekről beszélgettünk, s én felhatalmaztam, hogy a királlyal való beszélgetésemet megirhassa.

Kibékitő kisérletek Bécsben

Még egy látogatást kell megemlitenem, amit Beogradban tettem. Meglátogattam Pavlovics tábornokot, de nem találtam otthon. Helyette szeretetreméltó és nagyon okos felesége fogadott, akivel egy óra hosszat elbeszélgettem. Végül azt tanácsoltam az asszonynak, hogy semmiesetre se engedje meg, hogy férje a neki felajánlott hadügyminiszteri tárcát elfogadja, mert *ez a fejébe kerülhet.*

Pavlovics tábornokhoz sok év óta szoros barátság füzött, ezért kötelességemnek tartottam, hogy figyelmeztessem a veszedelemre. Sajnos, Pavlovics nem hallgatott rám. Belépett a kormányba és 1903 junius 11-én meggyilkolták.

— **Zsombolya Jugoszláviáé marad, Párdányt meg Módost is az országhoz csatolják.** Beogradból jelentik: *Nincsics* külügyminiszter, *Gavrilovics* külügyminiszterhelyettes és *Emandi* román követ között már néhány napja tárgyalások folynak a jugoszláv-román határmegállapitás ügyében. Hir szerint már létrejött a megegyezés, amely szerint *Zombolya Jugoszláviáé marad, viszont Jugoszláviához kerülne Párdány és Módos község is,* amelyeknek lakossága nagyrészt szerbekből áll. Ezeknek a községeknek ellenében *Jugoszlávia néhány határmenti románlakta községet engedne át Romániának.*

— **Öngyilkosság.** Szentáról jelentik: Lőrincz Péter 29 éves csókai származásu timársegéd, aki Sziparics Károlynál dolgozott, hétfőn délután gazdájának házában felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudták megállapitani.

— **Szentán és Adán látták Perics Marinkót.** Szentáról jelentik: Perics Marinkó, a hirhedt rabló, aki a kikindai fegyházból megszökött és a kinek üldözésére a tiszáninneni csendőrséget mozgósitották. Csantavérre, szombaton délelőtt egyik adai borbélyüzletbe állitott be. A borbély felismerte és figyelmeztette a csendőrséget. A csendőrök közeledtére Perics elmenekült, mire izgalmas hajsza indult meg Ada községen keresztül, azonban Pericsnek sikerült Mol felé elmenekülnie, a melynek határában nyoma veszett. Pénteken Pericset Szentán látták, azonban mire a csendőrség tudomást szerzett ottlétéről, már eltünt szem elől.

— **Tüz Lázárföldön.** Becskerekről jelentik: A bánsági Lázárföld községben hétfőn délelőtt Prém Péter udvarában a szalmakazal kigyulladt. A tüz hamarosan átterjedt a két szomszéd ház udvarán levő szalmára és a gazdasági épületekre is, a tüzet hosszas erőfeszités után a becskereki tüzoltóság segitségével sikerült lokalizálni. A kár több ezer dinárra rug.

— **Sztrájkoló malomtisztviselők.** Osijekről jelentik: Az első osijeki hengermalom, ahol nemrég a munkások sztrájkja zajlott le, most a tisztviselőivel került ellentétbe. A tisztviselői kar, a nagy drágaságra való tekintettel, fizetésemelést kért, amelyet azonban az igazgatóság visszautasitott. A tisztviselők erre sztrájkba léptek. Az egyeztető tárgyalások megindultak.

— **Az utolsó Kisfaludy.** A beljei uradalom érdemes főtisztviselője, Kisfaludy Zsigmond, a nagynevü költő nemzetségének utolsó leszármazottja nyolcvanhat éves korában elhalt. A köztiszteletben álló öreg urat az uradalom tisztviselői kara kisérte el utolsó utjára.

— **Még egy ellenkormány.** A friss, tehát még előkelő emigránsok Párisban, Londonban, Genfben kezdik, de azután rendszerint Bécsbe jutnak. Amikorra az elégedetlen csoport zugolódó vezérét megunta London és Páris, s amikorra az emigránscsoport megkopik, lerongyolódik, az emigránsok eljutnak Bécsbe s valamelyik kis kávéház kopott márványasztala mellől akarják hazájukat felszabaditani. Bécsben van horvát, montenegrói, bulgár, görög, orosz.... és **még egy serog nációbeli emigráns-kolónia.** A legujabbak, a spanyol emigránsok, akikkel együtt *tizenhét emigránskolónia* várja az idők jobbra fordulását. Ugy látszik a bécsi főpincérek nagyon derék és naiv emberek s hisznek kissé abban, hogy azok a hangosan deklamáló urak még visszajutnak egyszer hazájukba, hatalmasok és gazdagok lesznek s majd nemes valutában küldik meg a hiteibe elfogyasztott fehér- és feketekávé árát. A bécsi emigránsok között az ukrán emigráció a legtarkább. Eddig három frakciója volt. Most megalakult a negyedik is: a lengyel uralommal elégedetlen ukrán parasztok emigrációja. Természetes az ukrán parasztok is Bécsben zugolódnak a lengyel uralom ellen. Annyira zugolódnak, hogy ezek az ukrán parasztok ellenkormányt is alakitottak Bécsben. Külön minisztériumaik vannak, s van miniszterelnökük is Jagajdaczny—Csernucsenkó ezredes. Ez az uj kormány, amely kiáltvánnyal fordult kollegáihoz, a világ többi kormányaihoz, egy kis kávéházban, a Caffé Lébmannban székel. Záróra után a főur rekeszti be a minisztertanácsot s hazaküldi a miniszterelnök ur önagyméltóságát is. Mert a kávéházat, akarom mondani a minisztériumot, takaritani kezdik....

— **Ellopott birkák.** Hőger Márton gakovói lakosnak a sombori határban, Gakovó és Nemesmilitics között lévő szállásáról 11-ikén éjjel ismeretlen tettesek elhajtottak huszonhét darab birkáját. A csendőrség a nyomozást megindította.

— **Az osijeki kéményseprősztrájk.** Osijekről jelentik: A kéményseprősegédek, akik 30 százalékos béremelési követelésük érdekében sztrájkba léptek, ideiglenesen felvették a munkát és kérdést intéztek zagrebi szervezetükhöz, hogy milyen bért kapnak ott a kéményseprők. Csak a zagrebi válasz beérkezte után fognak dönteni további magatartásuk felől.

— **Szinésznő férje és szinházi kritikus uccai afférja.** Novisadról jelentik: A *Vidovdan* szombati számában éles támadást intézett a novisadi nemzeti szinház legutóbbi operettelőadása ellen és sulyos kritikával emlékezett meg az előadás több női szereplőjéről. Az egyik megtámadott szinésznő férje vasárnap délután a Duna uccában felelősségre vonta *Zubac* Sztaniszlávot, a lap szinházi kritikusát és felszólitotta, hogy igazitsa helyre sértő kritikáját. Amikor Zubác ezt nem igérte meg, botjával többször fejbeütötte az ujságirót, aki feljelentést tett a rendőrségen támadója ellen.

— **Lopás a vonaton.** Szentáról jelentik: Grosz József szombori kereskedőtől Staribecsej és Petrovoszelo közt a vonatban ellopták ezer dinárt tartalmazó pénztárcáját. Káráról jelentést tett a szentai rendőrségnek. A tettest nyomozzák.

— **Egy kereskedő öngyilkossági kisérlete.** Adáról jelentik: Cz. J. tekintélyes adai kereskedő szombaton öngyilkossági szándékból az üzletében felakasztotta magát. Tettét azonban még idejekorán észrevették s a halálra szánt embert levágták a kötélről.

— **A franciák visszaváltják Lyon város kulcsait Ausztriától.** Párisból jelentik: Lyon városa már a fegyverszünet megkötése óta tárgyal Ausztriával Lyon város aranykulcsainak visszaváltása ügyében, amelyeket még 1814-ben az osztrák hadsereg mint hadizsákmányt vitt el Lyonból és azóta a kulcsokat Bécsben őrzik. A francia külügyminisztérium most felajánlotta Ausztriának, hogy az aranykulcsokért hajlandó Franciaország visszaadni több értékes mütárgyat, amelyeket 1914-ben Lyonban Ausztria kiállitott és amelyeket a háboru kitörése alkalmával a franciák lefoglaltak.

Med. Univ. Dr. Kosta Grgurev fogspecialista rendelését megkezdte Somborban, Kralja Aleksandra ucca 2., a Kosanić-féle házban.

— **A bánáti gyárosok tisztujitó közgyülése.** *Becskerekről* jelentik: A bánáti gyárosok szövetsége vasárnap tisztujitó közgyülést tartott, amelyet *Jankovics* Koszta ideiglenes elnök nyitott meg. Bejelentette, hogy a kereskedelemügyi miniszter az alapszabályokat jóváhagyta. Ezután megválasztották a következő tisztikart. Diszelnök: *Giorgievics* Jócó, verséci gyáros, elnök: *Jankovics* Koszta, első alelnök: *Elek* Viktor becskereki cukorgyáros, másod alelnök: *Popovics* Sztoján szeszgyári igazgató.

— Körözött fegyenc. Becskerekről jelentik: A belacrkvai fogházból még a mult héten megszökött Zsubanovics Dragutin 24 éves volt tisztviselő, akit lopások miatt kétévi börtönre itéltek. Szökése óta Zsubanovics több bánsági községben csalásokat követett el. A becskereki törvényszék most országos körözőlevelet adott ki Zsubanovics ellen.

— Katasztrófális robbanás Moszkvában. Moszkvából jelentik, hogy az ottani Tichotnik fegyverkereskedésben a puskaporkészlet felrobbant. A tulajdonos és három vevő meghalt, harminc ember, a kik a közeli utcában tartózkodtak, megsebesült több ház erősen megrongálódott.

— **Elveszett.** Vasárnap délután a Sand-pályán egy kis piros zsebkönyv elveszett, amelyben 350 dinár készpénz és egy fodrászsegéd nevére szóló különböző okmányok voltak. Aki a könyvecskét esetleg megtalálta, sziveskedjék legalább az okmányokat, amelyek csak a tulajdonosra birnak értékkel, a lap kiadóhivatalába juttatni.

— **A rendőr büne.** Becskerekről jelentik: A becskereki törvényszék most tárgyalta *Angelov* Lyubomir volt városi rendőr bünügyét, aki azzal van vádolva hogy Radanov Kisa 13 éves cigányleányt, lakására csalta azzal az ürügygyel, hogy majd ott ki fogja hallgatni. A fejletlen leány ellen aztán merényletet követett el. A biróság két és félévi börtönbüntetésre itélte a rendőrt.

— **Megjelent a »Nyugat« októberi száma.** A »Nyugat« októberi száma most jelent meg igen élénk és változatos tartalommal. A lapot Molnár Ferenc »A vörös malom« cimü szindarabjának négy képe vezeti be. Kiemelendők a tartalomból *Benedek* Marcell: Balzac; *Lehel* István: Jászai Mari; *Fehér* Margit: Szombat este (novella); *Sárközi* György: Két vers; *Laczkó* Géza: A fügefalevél; Hazugság és szépségflastrom; *Biró* Lajos: Lajos: Ámor és Psziche (regény III.). A Figyelő rovat különösen gazdag. A lapot »Árkádia« rovat zárja be. A lap megrendelhető az Athenaeum könyv- és hirlapterjesztővállalatnál Subotica, Aleksandrova ulica 5.

— **Betörés buzavalutában.** A kikindai rendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült egy jól szervezett betörőbandát lefülelni. A betörők sorra járták a buzamagtárakat, mindenhova zsákokat vittek, belapátolták és elvitték a buzát. Legutóbb László Márton gabonakereskedő padlásáról bejutottak az üzletbe és onnan 5000 dinár készpénzt is elvittek. Magyarev Milán detektiv tegnap este kézrekeritette a társaság vezetőit, akik bevallották, hogy több helyről szállitották el a buzát, de pénzt csak Lászlótól vittek el, onnan is azért, mert nem volt üres zsákjuk a buza számára. Egyébként csak buzavalutában dolgoztak. A rendőrség a betörőket letartóztatta.

»Gróf Rinaldo« október 20. és 21-én este pont 8 órai kezdettel kerül szinre. ez a kiváló zenéjü, pompás operett, teljes zenekari kisérettel, a Katholikus Legényegylet szinpadán. A darabban Schmiermund Bözsike koncerténekesnő mint »szubrett« fog bemutatkozni »Rózsika« kedves szerepében. Jegyek mindkét előadásra már kaphatók Wagner divatáruüzletében.

— **Körözött szélhámos.** Osijekről jelentik: A dárdai elöljáróság értesitette az osijeki rendőrséget, hogy *Staragarac* Vladiszláv, állitólagos osijeki lakos Dárdán több szélhámosságot követett el. Körözőlevelet bocsátottak ki ellene.

Dr. Jagedić János sombori ügyvéd irodáját Sivaci-ut 4. szám alá, a vármegyei parkkal szemben, helyezte át.

— **Megtagadott hüségeskü.** Krndija szlavóniai község ujonon megválasztott tisztviselőtestülete csütörtökön tartotta alakuló ülését, amelyet azonban a jelenvolt kerületi főnök berekesztett, mert az uj községatyák *egyike sem volt hajlandó letenni a hüségeskü t.*

— **Kiviteli statisztika szeptember hónapra.** Beogradból jelentik: Szeptemberben Subotican keresztül a következő áruk kerültek kivitelre: 348 vagon sertés, 175 vagon szarvasmarha, 15 vagon levágott hus, 34 vagon baromfi, 34 vagon tojás, 195 vagon buza, 57 vagon kukorica, 43 vagon bab, 7 vagon alma, 4 vagon szilva, 46 vagon deszka, 1 vagon márványkő és 13 vagon griz.

Szent György Fluid valóságos áldás a házban minden megbetegedésnél. Fogfájásnál egy csöpp egy kockacukorra, a fájdalmat azonnal megszünteti;; gyomorgörcsöknél egy kávéskanállal csodálatos hatásu. Küldjön be levélben ajánlva 20 dinárt és bérmentve kap egy próbaüveget. *Egy házban sem szabad hiányozni.* Készíti a Zeta rt. Sombor.

A müértő közönség fotografusa Reményi fotomüvész, Rudičeva ulica 4.

(*) **Roth Olga kozmetikai intézetében** Kr. Alexandrova-ulica 21. szám alatt, az Angol-Magyar Bank palotájában, félemeleten, modern szépségápolás, arcbőrhámlasztás, alkalmatlan hajszálak, pattanások, szemölcsök, szeplők, májfoltok végleges eltávolitása. Kaphatók saját készitményü, kiváló hatásu kenőcsök, puderek, gyógyszappanok, arcfehérito és szeplőkenőcsök stb. 2804

Foto-szalon, Vig, Subotica (Nádor-kávéház fölött) készit fényképeket a legmodernebb és legmüvészibb kivitelben.

Dr. Wohl József szülész- és nőorvos elutazott. Rendelését folyó hó 23-án ujra megkezdi.

SPORT

A F. T. C. eldöntetlenül játszott az Amateurrel. A F. T. C. vasárnap Bécsben 1:1-re játszott az Amatőrrel, amelybe tudvalevően Schaffer és Konrád, a két kiváló magyar játékos is játszik. A mérkőzés, amely felázott pályán folyt le, mindvégig erős iramu, változatos volt. Az első félidőben egyenlő ellenfelek küzdöttek, a másodikban azonban az Amatőr fölénybe került, a jó müködő ferencvárosi védelem azonban minden esetben biztosan mentett. Az F. T. C. gólját Kelemen, az Amatőrét Schaffer lőtte, aki Konrád II-vel együtt a mezőny legnagyobb embere volt.

Kultsár rekordot javitott. A M. T. K. vasárnapi atlétikai versenyén a benevezettek közül csak kevesen indultak. A legtöbben, igy Gerő, Somfai, Fixl nem álltak starthoz, amely a versenyek nivóját erősen leszállitotta. A szeniorszámokban kimagasló eredményt csak két atléta ért el. Kultsár a M. A. F. C. hosszutávfutója és Kurunczy. Az előbbi a négy angol mérföldön 21 p. 007 mp.-el országos rekordot állitott föl. Kurunczy a 300 méteren kitünően futva 35.7 mp. idejével alig maradt el az országos rekordtól. A 10×400 m. stafétát M. T. K. nyerte jó idővel.

Külföldi futballeremények. *Prága:* Sparta—Slavia 3:1 (3:1). Kupadöntő. A Sparta erős, durva játékkal győz. A Sparta góljait Dvoracsek, Heinl és Szedlacsek lőtték, a Slaviáét Vanik. D. F. C.—Admira (Bécs) 3:2 (2:2). *Hamburg:* Északnémetország — Nyugatnémetország 4:2 (1:0). Az északiak könnyen győztek. *Lipcse:* Drezda—Lipcse városközi 3:2. *München:* Sp. Fürth-Bayern 2:1. Wacker— 1860, 2:1.

—**Sztrájkolnak a budapesti birók.** Az FTC—MTK mérkőzésről kifolyólag azok a budapesti birók, akik sértőnek találtak magukra nézve azt, hogy két egyesület Ivancsics kikülldéséhez ragaszkodott, a napokban kimondották, hogy addig nem vezetnek le mérkőzést, mig az MLSz. elégtételt nem szolgáltat nekik. A sztrájkoló birókhoz többen csatlakoztak azóta, ugy hogy ma már körülbelül tiz elsőosztályu biró folytat passziv reszisztenciát. A MLSz. birótestülete szerdán kimondotta, hogy a sztrájkoló birákat felszólitja a passziv reszisztencia abbahagyására. Az esetben, ha a birók a felszólitásnak nem tesznek eleget, az ősz folyamán mellőzi őket a biróküldésnél.

TŐZSDE

Novisadi terménytőzsde, október 15. Irányzat kedvezőbb, forgalom csekély, mindössze nyolc vaggon áru kelt el. Buza bánáti szentai paritásban 350.25 dinár, bánáti 356.25 dinár, bácskai 350 dinár. Ótengeri 250 dinár, száritott 250 dinár, januári teljes kasszával 212.50 dinár, január-februári 250 dinár, január-májusi 220 dinár, bánáti január-februári duplikát kasszával 250 dinár, január-februári 265 dinár, március-áprilisi 217.50 dinár, duplikát kasszával 262.50 dinár. Liszt 300 dinár, 6-os 300 dinár, 7-es 330 dinár. Bab 535.35 dinár. Zab beogradi paritásban 250 dinár.

Beograd, október 15. *Zárlat:* Berlin 0.06—0.5, Budapest 0.4950, Newyork 85.25—84.75, Milano 393—392, Prága 256.75—256.50, Bécs 0.121—0.1205, Szófia 87—83, Bukarest 41, Genf 1540—1537.50, London 386.50—386, Páris 522—520.

Zürich, október 15. *Zárlat:* Newyork 5.575, London 25.575, Páris 34.25, Milano 25.25, Prága 16.60, Budapest 0.03075, **Beograd 6.25,** Bukarest 2.60, Szófia 5.45, Varsó 0.0006, Bécs 0.007875.

Budapest, október 15. A devizaközpont hivatalos jegyzései: **Beograd—Dinár 226—240,** Berlin—Márka 0.0004—0.0005, London 87800—92200, Angol font 88300—92700, Milano 880—935, Lira 890—945, Newyork—Dollár 19250—20350, Páris 1175—1241, Francia frank 1190—1250, Prága—Szokol 578—622, Varsó—Lengyel márka 3—4.65, Bécs—Osztrák korona 27.30—29.50.

Értéktőzsde. Üzlettelenség, tartott árfolyamok mellett. A kontremin sikertelenül igyekszik a kurzusokat tovább mélyiteni. Az áresések megszüntek, csak egyes kulisszpapirok vesztettek árfolyamukból. Záróárfolyamok (ezer koronákban): Magyar Hitel 688, Osztrák Hitel 135, Salgó 552, Rima 10, Délivasut 112, Államvasut 400, Kohó 700, Atlantika 705, Ganz-Danubius 5200, Kőszén 2650, Papir 52, Szlavónia 85, Földhitelbank 330, Viktória 370, Kereskedelmi Hitel 24, Pesti Magyar Keresk. Bank 1200, Beocsini 105, Urikányi 1300, Láng 145, Lipták 36.5, Schlick 107, Brassói 595, Zabolai 140, Baróti 24, Cukoripar 3325, Klotild 102, Temesi szesz 85, Hungária Mütrágya 225, Olasz Bank 40, Angol-Magyar Bank 115, Leszámitoló 98, Magyar-Cseh Bank 16, Nova 141, Kronbergerfa 22, Közuti 25.250, Csáky 59, Izzó 505, Magnezit 2900, Viktória butor 9.5, Ofa 525, Malonsoky 19.

Kellemes meglepetést

fog szerezni a temesvár—lipcsei **Moravetz-cég** az idén a zongorát vagy hegedüt játszó közönségnek. Október 15-én megjelenik az első

Moravetz Karácsonyi Album

olyan szenzációs külső kiállitásban és belső tartalommal, amilyet eddig a legnagyobb világcégek adtak vevőiknek. **80 oldalon 34 kiválogatott müvet tartalmaz** ez a pompás album, mely a legdivatosabb táncok, népszerü dalok, legszebb magyar nóták, kedvelt operák, kiválogatott két- és négykezes darabok gyüjteménye lesz és minden zongorára odakerül. Az albumba felvett müvek egyenként véve 380 dinárba kerülnek. **Karácsonyi albumot addig ne vegyen, mig a Moravetz-albumot nem látta!** Október 15-én a Moravetz-album is minden könyvkereskedésben kapható lesz. 7434

Ismeri a

Feller-féle ELSA FLUIDOT?

Ha nem — miért nem ismerkedik meg vele?

Ha igen — miért nem tartja üzletében?

Önnek is az a vágya, hogy vevői számát szaporitsa?

Ehhez lehetőséget és jó keresetet nyujtanak Önnek a

Feller-féle Elsa-készitmények?

Feller Elsa-fluidja erősebb és jobb, mint a sósborszesz, **Elsa liliomtejszappan** (a legfinomabb szépség szappan) Elsa arcszépségkenőcs, Elsa hajnövesztő kenőcs, Elsa kölniviz, Elsa szájviz, Elsa liliomtej, Elsa erdőillat, szo-

baparfüm, Elsa turistatapasz (tyukszemtapasz), Elsa mentolvesszők, stb. stb. **Árak és engedmények** viszontelárusitók részére megtudhatók **FELLER V. JENŐ** gyógyszerésznél, **Stubica-Donja,** Centrale 185 Hrvatska.

Az Elsafluid jelenlegi ára viszontelárusitók részére:

Brutto 5 kg. 24 duplaüveg **és** 4 speciális üveg 195 dinár.

Brutto 10 kg. 48 duplaüveg **és** 8 speciális üveg 374 dinár.

Ezekhez az árakhoz jelenleg még 5% felár számittatik.

MORAVETZ

zenemükereskedés Timisoara (Románia)

20 oldalas zenemüjegyzéke közel kétezer kiválogatott zenemüvet sorol fel. Kérje még ma ingyen. 6479

? CSELLÓZIK ?

Moravetz zenemükereskedés Timisoara (Románia) zenemüjegyzéke érdekelni fogja. — Kérje még ma ingyen. 6479

TÜZIFA vagon tételekben valamint hasábban és aprítva, házhoz szállitva, legjutányosabban beszerezhető **Vujković J. és** cégnél, Jukićeva ul. 41. Telefon 7469

NYILTTÉR.

Hirdetmény.

Az Uprava Kanala Kralja Petra I. predje Francis Canal Company részéről ezennel közhirré tétetik, hogy a Sztapári Vodna Zadruga által az Aleksander Trónörökös csatorna 41. számu hidja közelében épitett szifon munkálatai befejezést nyertek, a hajózási akadályt képező elzárás eltávolittatott, ugy hogy a forgalom az Aleksander Trónörökös csatornán folyó évi október hó 12-én megnyilik.

Sombor, 1923. október hó 10-én.

J. J. Manning s. k.
műszaki igazgató.

7825

BÜKKHASÁBFA

elsőrendü, száraz, vaggontételben és kicsinyben

APRITOTT TŰZIFA

minden mennyiségben házhoz szállitva
legolcsóbb árban kapható

Halász és Társa Subotica

Senćanski put 19. (Kalória fatelep.) Telefon: 5-12.

7742

Uj boroshordók

25—700 literesek, elsőrendü kidolgozás, minden mennyiségben, **azonnali szállitásra, hl-ként 176 dinártól kezdve**

lagerhordók

20—50 hl-esek, ajtóval és patentzárral, **hl-ként 236 dinártól kezdve** ab gyár kaphatók.

Zagrebi Hordógyár R. T.
képviselője:

Vladislav Zubković, Sombor

Telefon 234 és 249

7084

Eladó

Vršac közelében vasutállomástól két km-nyire egy 493 kataszt. holdas

mintagazdaság

fundus-instruktussal holdankónt 15000 dinárért kedvező fizetési feltételekkel. Nagy épületek, kastély, nagy élőállomány, összes gazdasági felszerelések, 500 m/m gabonával stb. stb.
Közelebbi felvilágositást ad:

Hacker Károly és Fia Pančevo

7520

Stara-Kanizsán, a város közvetlen közelében az izr. temető hátamegett egy 3 pár kőre, 2 szita és egy koptatóra berendezett jóforgalmu és üzemben lévő szélmalom a[illegible], lakóház és gazdasági épületekkel [illegible]elmej[illegible]ló és azonnal birtokba vehető. [illegible] az [illegible]ni lehet: HUSZÁGH ISTVÁN [illegible]rzteség[illegible] Vajdasi főjegyzőnél Stara-Kanizsán.

7806

Pero Kolić — Komolac

(Dubrovnik mellett) cég palackborai:

EPIDAURUS
PERLA DUBROVAČKA
KABINET-RIZLING
DALMATINSKI BORDEAUX

Kaphatók a suboticai raktárból:

Lepedat & Jovanović

cégnél Subotica 7667

Kizárólagos képviselők a Vojvodina területére

TŰZIFA

I-a bükkhasáb és tölggyel kevert bükkhasáb tüzifát vaggontételben és méterben egolcsóbb napi árak mellett prompt szállit a

KOVINI BANK R. T.

fiaosztálya Kovinban, (Bánát.)

7229

Holland—Amerika Linie

Zagreb Rotterdam New-York

Vezérképviselet Jugoszlávia részére:

HRVATSKA BANKA ZA PROMET S NEKRETNINAMA D. D. ZAGREB

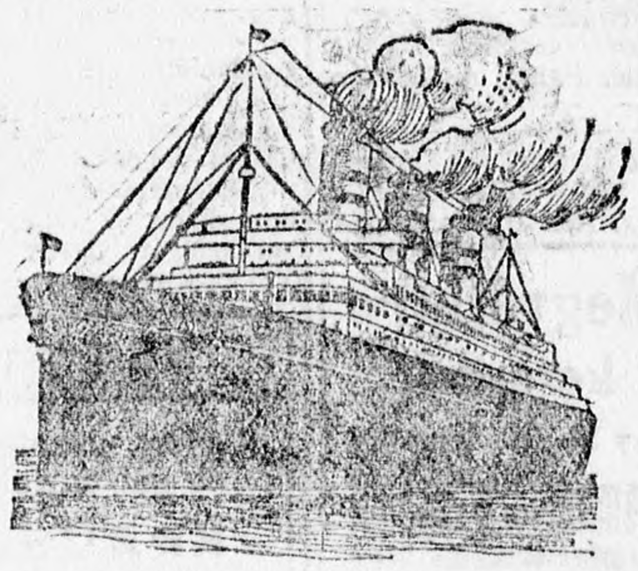

Utasok szállitása I., II. vagy III. osztályon Északamerikába és Kanadába, óriási és legmodernebben berendezett gyorsgőzösökön. Az ut a nyilt tengeren 6—7 napig tart. Az átkelés a legkellemesebb, legbiztosabb és leggyorsabb. **Különö konyha.** Gőzhajók indulása minden héten. III. osztályu utasok külön mintaszerüen tiszta kabinnal rendelkeznek. Mindennemü felvilágositást bárki részére ingyen ad:

HOLLAND—AMERIKA LINIE
ZAGREB, ZRINJSKI TRG. BR. 8.

3812

FAKERESKEDŐK

VÁSÁROLJANAK faragott és fürészelt fát: gerendát, I-a fihtadeszkát, lécet, staflit minden méretben továbbá mindennemü keményfát

BRAĆA MILETIĆ, ZAGREB

Ilica 199. — Fiók: CELJE. — Tojásládagyár.

7203

Jegygyűrűk

és menyasszonyi ajándékok a legolcsóbban kaphatók

ÁDÁM

ékszerésznél Subotica
Rudics utca 6.

Tört aranyért a legtöbbet fizetek.

PRVI OSJEČKI MLIN NA VALJKE D. D.

ELSŐ OSIJEKI HENGERMALOM R. T.

keres 7882

mielőbbi belépésre több könyvelési-, levelezési és expediciós

tisztviselőt.

Előnyben részesülnek malom- és gabonaszakmabeliek. Részletes ajánlatok az eddigi működés, a fizetési igények és a referenciák feltüntetésével a fenti malom igazgatóságához intézendők.

TÖLGYFAHULLADÉKOT

fütési célokra vagontételekben

ELAD 7883

Mitrovačka Paropila D. D. Mitrovica
Srem.

Zagrebi kefe- és ecsetgyár

KERES KÉPVISELŐT

Bácska és Bánát területére. Ajánlatok „BÜRSTEN II-589" jelige alatt az Interreklam D. D.-hoz Palmotićeva u. 18. kéretnek

7236

Bün János és Gombos Antal

férfiszabókhoz megérkeztek a legdivatosabb

őszi és téli, angol és cseh szövetek.

A legelegánsabb utcai, estélyi és sport öltönyök, raglánok, télikabátok meglepő olcsó áron készülnek Subotica, BARANYKÖZ 6. szám. 7354

Rum és Likör

essenciák (Schimmel, Fantl és Plck gyártmányok) legolcsóbban

Landauer (Lackner) drogéria

Subotica 7310

Női divattermünkbe eredeti

párisi modellek érkeztek

A hölgyközönség szives figyelmébe ajánljuk

Januskó Pál és neje Kenyeres Gizella

Subotican, Jelačićeva ulica, Löwy Testvérek felett.

Ügyes francia munkásnők előnyös fizetéssel felvétetnek.

7506

S. VUKIĆEVIĆ i DRUG

VASKERESKEDÉS SOMBOR

TELEFON 73.

7440

MELEGEN SAJTOLT

ANYACSAVAROK

2 3 4 5 számban

Ajánlják dusan felszerelt vasáruraktárukat

FRIEDRICH & HAAGE

GÉPGYÁR WIEN

Kolbász- és szalámigépek

és azok alkatrészei

ÁLLANDÓ NAGY RAKTÁR

ZAGREB, Račkoga ulica 7-a.

7775

Korzó okt. 15-től hétfőtől okt. 17-ig szerdáig

Kincs a borzalmak szigetén

kalandordráma 6 fölvonásban.

Főszerepben: **HOUDINI.**

FOGLALKOZÁS

Tisztességes öreg éjjeli őr azonnal felvétetik Sijašić fatelepén, Palički put. 7889

A dr. Singer Bernát Szeretetház gyermektelen házaspárt keres házmesternek. Ajánlatok az elnökséghez nyujtandók be. — Ugyanott kályhák keresztetnek megvételre. 7876

Kosárfonómestert keresünk, ki a téli hónapokban egyesületünk kezdő- és haladótagjait oktatná. Jelentkezni lehet Katholikus Ifjusági Egyesület Sajan, Bánát. 7864

Asztalosok figyelmébe!

Kiváló müvészek által összeállitott elsőrendü

BUTOR MINTALAPOK GYÜJTEMÉNYEI

rendkivül nagy választékban kaphatók:

HEUMANN MÓR

ipari szakkönyvkerresk. Subotica

Egy fiatal irodaszolga felvétetik. Cim a kiadóban. 7886

Gyermekleányt, horvát, német nyelvtudással keresek 4 éves leányomhoz, aki a házi munkában is segitene. Cim a kiadóban.

Ügyes borbélysegéd azonnal felvétetik teljes ellátással. Bajski put, Hornolz

Vidékiek ékszerjavitásaikat és kőfoglalást megvárhatják Blahánál, Subotica, Edénypiac. Törtaranyat legmagasabb áron vásárol. 7846

Egy rövidárus-segéd bármikori belépésre állást keres. Cim a kiadóban. 7814

Kifutófiut azonnali belépésre felvesz Bela Lang rövidáru nagykereskedő, Pašičeva ulica. 7750

Fiatal festősegéd állandó munkára teljes ellátással azonnal felvétetik. Özv. Roszmann Pálné és Fia házfestőde, Vel.-Kikinda.

Ügyes mindenesleánt, ki a főzéshez is ért, azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóban. 7721

Vásárolunk 1 literes üveget darabonként 5 dinárért

minden mennyiségben

Mucsy és Társai

Paje Kujundžića ulica 34. szám. 7791

Török- és szalmarázótengelyeket gyorsan, olcsón, felelősség mellett készit Kozma Imre gépmühely, Csantavir; ugyanott 17 mm vastag acél drótkötél eladó, 420 méter hosszu. 7518

Kézimunkaüzletet nyitottam és fekérnemü varrodát. Mindenféle diszazsurt előrajzolást vállalok Cecilia Szmoljan Agina-ulica 4. szám. 7780

Szabómunkásokat, elsőrendü önálló nagymunkásokat felveszünk állandó müheiybeni foglalkoztatásra. Kramer Antal és Társa Subotica. 7662

Boltiszolga azonnalra felvétetik. Stern Adolf varrógépraktár. 7784

Cipészmunkásokat és egy tüzőnőt jó fizetéssel azonnalra felveszek. Takács Mihály cipészmester, Sava Tököli ulica 7807

AZ ÓRA

vétel tisztán bizalom dolga, mert a vásárlásnál soha se lehet tudni, hogy az árat a sok felesleges javitás nem drágitja-e meg. Csak akkor kerüli el a veszteségeket, ha már a vásárlásnál a legteljesebb garancia meg van arra, hogy a legpontosabb szerkezetet kapja. A Suttner cég, mint a saját svájci óragyárak jugoszláviai lerakata, állandóan nagy raktárt tart elsőrendü órákból minden árban. Mindennél jobb az „IKO" védjegyü. A svájci gyár szavatol Önnek a szerkezet jóságáért. Kérje a gazdagon illusztrált árjegyzéket. Küldjön 2 dinárt postaportóra a következő cimre:

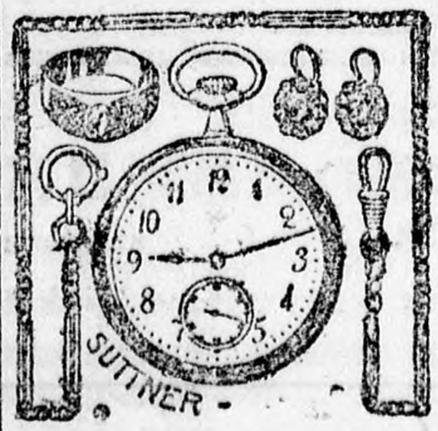

H. SUTTNER LJUBLJANA 976

Szlovénija.

85'6

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési dij felét fizetik. Előfizetési dij havonkint 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezősködésekhez válaszbélyeg melléklendő.

Magányos bognármester ki önállóan dolgozik, tanyára kerestetik, állandó munkára Bővebbet a kiadóban. 7778

Ügyes varrónők felvétetnek »Csapó« női divatszalonban, Subotica. 7787

Faesztergályos jó munkás állandó munkára felvétetik. Fúzy és Weiner Subotica.

PUBLIK-REKLAM

Subotica, Strossmajerova ul. 8.

HIRDETÉSEI

5 lánc föld Kelebián azonnal bérbeadó. Tizenhat és fél lánc föld Šebešićen és 12 kapa szőlő Majsai-szőlőkben eladó.

6 hold I. rendü bácskai föld Gyurgyevo községben jutányos áron azonnal eladó.

Könyvelő, ki már egy nagyobb üzem önálló vezetője volt, keres bármily megfelelő állást.

Zongora eladó. Zentai-ut 17. Nikola Novikovnál. 7877

VÉTEL-ELADÁS

Tüzifa, bükkhasábból apritott 50 dinár per 10 kgr., bükkhasáb 45 dinár 100 kgr. Saját fuvarjaimmal megrendelés után azonnal házhoz szállitok. Jovan Šijačić, Paliči ut. Telefon: 839. 7883

Eladó 150.000 drb jóminőségü tégla. Zapletán téglagyára, Ada (Bačka). 7865

Megvételre keresünk

egy 30 HP lehetőleg

Compound gőzgépet

Ajánlatokat BOHN Testvérek Velika-Kikinda cimre kéretnek.

7723

ZÁLOGINTÉZET

becsüse ékszerekre diszkréten kölcsönt közvetit. Vesz és elad ékszereket, brilliánsokat. Tört aranyért legtöbbet fizet. Pátkay, Ivan Antunovics ulica 4., Novák-palota, vasutnál.

Gyógyszertár nagy forgalommal, magyar, német lakosu községben, házzal eladó. Cim a kiadóban.

Tüzifa hasábban és apritva, házhoz szállitva, legjutányosabban beszerezhető Makso Schlanger Szent-György templommai szemben, Skotus Viator ulica 82. 7554

Zongorák, uj, modern vagy átjátszott, kereszthurosok, részletfizetésre is kaphatók nagy választékban, olcsóbban, mint bárhol, Kain hangszerüzletében Subotica, városház épületében.

Gyapjuszövetek és valódi linoleum-szőnyegek legmérsékeltebb árban kaphatók *Strassernál* Subotica, a tanitóképzővel szemben, Vilsonova ulica 46.

A **Bácsmegyei Napló** fiókkiadóhivatala **Veliki-Bečkereken** a főpostával szemben **LÉVAY NÁNDORNÉ** üzletében van. A fiókkiadóhivatal **felvesz hirdetéseket** előfizetéseket és minden a lapra vonatkozó reklamációkat.

Smyrnaszőnyeg, kézzelcsomózott, elsőrendü becskereki gyártmány, egyedárusitója Hoffman Mihály özvegye, Subotica. 7521

Kombinált, két vagon őrlőképességü, export- és vámmalom, hozzátartozó három lakással és egyéb melléképületekkel, Bánátban eladó. Felvilágositással szolgál: Gertig József, Velika-Kikinda. 7868

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:

KRAUSZ

VELIKI-BECSKEREK,

a törvényszéki palota mellett.

TELEFON SZÁM 329.

9333

Eladó azonnal egy Marschal, 54 colos cséplő, kifogástalan állapotban, 80—90 HP uj szivógáz, 150 HP nyersolajmotor, 8-as henger, dupla, kétrétü, szabadon lengő sikszita. Bővebbet Áron Ujhelyi, VI., Madjarska ulica 29. 7870

Téglagyár, jóforgalmu 5½ lánc földdel, 18 kamrás körkemencével, szabadkézből eladó. Gutwein, Bačka-Petrovoselo. 7660

okt. 15-től hétfőtől okt. 17-ig szerdáig **Lifka**

Werner Emil regénye után

Szent Mihály (Kém halála)

6 fölvonásban.

Főszereplők: **Makay Margit, Petrović Szvetiszláv.**

Eladó 25.000 drb kis cserépdeszka cserépgyártáshoz, 38—40 cm hosszu, 18 cm széles, 2 cm vastagságu. Érdeklődők forduljanak Novákovich Nándor, Horvát-Kőcse. 7873

Modern malom, napi 50 métermázsa őrlőképesség, Osijek mellett, nagy helységben, eladó. Ügynökök dijaztatnak. Cim: Mil. Petrović Osijek 3, Krstova ulica 21. 7887

Eladó 100 drb akác uszkó, 2 éves. Megtekinthető Verušić-pusztan. Érdeklődni lehet helyben, Somborski put 26, Stipić bertalan földbirtokosnál. 7779

Kézikocsi rugóval, könnyen tolható, eladó. Ulreich Testvérek vaskereskedésében. 7815

Őszi és téli női és leányfelöltők, finom férfi és fiuöltönyök és raglánok, bőr és posztó prémes kabátok és bricsesszek október 20-ig különös kedvezményes árban Eisler Izsónál, barátok temploma során. 7810

Asztalos mestereknek azonnal szállithatok minden mennyiségü külföldi nemez

FURNIERT

ugyszintén blindfurniert, sombori raktáramból

Spitzer Herman Sombor

Raktár: Karagyorgye ulica broj 8. — Telefon: 2—29.

Lakás: Florianova ulica broj 3. — Telefon 2—28.

6723

Ugari föld 16—17 lánc Sombori vonalon Šebešići állomással szemben parcellázva 3—4 lánc is eladó. Cim a kiadóban. 7777

Eladó egy 8 HP Máv cséplőgarnitura, jó állapotban, uj szijazattal, ára 55.000 dinár. Érdeklődni lehet Pavlović és Cirilovnál, Stapár. 7862

Jóforgalmu hölgyfodrász és manikürszalon, konkurrenciamentes, bánáti nagy városban, komplett berendezéssel, házasság miatt azonnal eladó. Komoly érdeklődők »Biztos egzisztencia« jeligére e lap kiadójába irjanak. 7792

Hálószoba eladó. Cim: Dávid ékszerüzlet, Aleksandrova ulica 1. 7860

Használt motorkerékpár heretetik meg vételre, 2—6 lóerőig. Sterz Jakak Džombolj. 7669

Törmelék nickelt, rezet, aluminiumot és rétegfémet legmagasabb áron vesz Martinovics D. D., Kula.

KÜLÖNFÉLE

Udova Josip Nagy Buzder arcképes igazolványa elveszett. Kéretik a becsületes megtaláló, adja le a kiadóban. 7788

Világos, száraz, két butorozott szobát keresek külön bejárattal. Hotel »Nationál« szoba 23. 7813

Szódavizet a legkisebb mennyiségben gyári áron szállit házhoz bárkinek »Johanna« szikvizgyár Subotica. Telefon 532. 6170

Törkölyt, szilvát, cefrét bárhol a helyszinen, mozgó pálinkafőzőkazánomon, pálinkára kifőzöm. M. Kolter, VI., Sv. Cirill i Metod trg 15, a nagytemplom mögött. 7793

Pöstyénbe nem kell utaznia, ha rheumáját, ischiást gyógyitani akarja, mert eredeti pöstyéni iszapot kaphat az Illés-gyógyszertárban, a főpostával szemben. Kérjen leirást. 7141

Esernyőáthuzást, modern átalakitást és javitást legolcsóbban készit *Stein i Drug,* Aleksandrova ulica 11. Timár fényképész mellett, Subotica. 6849

RÉVAI ADOLF SUBOTICA

Csirkepiac, (Kiskőz) Telefon 551.

Fával égetett elsőrendü olcsó **épitőmész,** beremendi kőből égetett **darabosmész,** beočini portland **cement,** száraz vellázott faszén, **vagontételben és kicsinyben** 7003

FASZÉN CSOMAGOLVA IS KAPHATÓ!

KONTINENTAL

Biztositó és Viszontbiztositó Társaság Beograd.

Alaptőke 5.000.000 dinár.

Foglalkozik mindenféle biztositási ágazattal, a legelőnyösebb feltételek mellett.

A bácskai főügynökség vezetésével

POPPER LEO (a Vardar volt utazóját) subotical lakost bizta meg

Palma

A minőségre ügyeljen és ne az ár...

ha gummisarkot vás...

Kérje cipészétől kifejezett... »Palma« kaucsuk sarkot és s utasitson vissza olcsó...

6479

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC - Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegyei Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. kö...ben Subotican.